

Λ. ΑΝΤΡΕΓΙΕΒ

ΟΙ ΜΑΥΡΕΣ ΜΑΣΚΕΣ

ΟΙ ΜΑΥΡΕΣ ΜΑΣΚΕΣ

ΠΡΑΞΗ ΠΡΩΤΗ

ΕΙΚΟΝΑ ΤΡΙΤΗ

‘Ο μπάλος εξακολουθεῖ.

Σάμπως νὰ ἔχουν προστεθῇ καὶ ἄλλες μάσκες — ἡ αἰθουσα ἔγινε πιδό στενόχωρη, πιδό ἀνήσυχη. Μπορεῖ κανεὶς νὰ ὑποθέσῃ πῶς στοὺς μουσαφιεροὺς ἐπενεργεῖ, τὸ παράξενο καὶ μυστηριώδικα νοθευμένο κρασί. Ἡ μουσικὴ παίζει κάπως ἐξαντλημένα, πάντα ὁμως ἔτσι ἄγρια, ἡ θλιβερὴ καὶ ὠμορφη μελωδία, λὲς καὶ κατὰ σύμπτωση ἔπεσε μέσα σ’ αὐτὸ τὸ χάος τῶν θορυβώδικων καὶ ἄγριων κραυγῶν, δὲν ἀργεῖ δὲ νὰ καμματιαστῇ ἀπ’ τὶς φωνὰς αὐτὰς καὶ σκορπίζεται στὸν ἀνεμο σὰν πεσμένο κιτρινιασμένο φύλλο, καὶ στριφογυρίζοντας πεθαίνει. Μερικὲς μάσκες εξακολουθοῦν νὰ χορεύουν, μὰ οἱ περισσοτέρους πηγαινοέρχονται μέσα σὲ μιὰ ἀκατανόητη ἀνησυχία, μαζεύνονται γιὰ μιὰ στιγμή σ’ ὁμίλους, ἀνταλλάζουν σύντομες, γεμάτες ταραχὴ παρατηρήσεις. Τελείως ἀπομονωμένες πλαγιῶνται μέσα στὸ πλῆθος οἱ **ΜΑΥΡΕΣ ΜΑΣΚΕΣ**: τριχωτὲς καὶ μαῦρες, ἀπ’ τὰ πόδια ὡς τὸ κεφάλι, φαντάζουν σὰν οὐραγκοτάγκοι, ἢ σὰν καὶ ἐκεῖνα τὰ τερατώδη μαλλιαρὰ ἔντομα, ποὺ ἔρχονται τῇ νύχτᾳ στὸ φῶς.— Σὰν ἔνοχοι, μὲ ὕψος ντροπαλὸ καὶ λίγο χαμένο, γλυστροῦν τοῖχο-τοῖχο καὶ κρύβονται σὲ γωνίες. Μὰ ἡ περιέργεια ὑπερνικᾷ: —

Βαδίζοντας μὲ προφύλαξη, ἐξετάζουν τὰ πάντα, φέροντάς τα κοντὰ στὰ μάτια, ἀγγίζουνε μὲ τὰ τριχωτὰ μαῦρα τοὺς δάχτυλα, τὶς λευκὰς μαρμαρένιες κολῶνες, πέρνουν στὰ χέρια τὶς πολυτίμες κοῦπες καὶ κάπως ἀδύναμα τὶς ἀφίρουν νὰ πέσουν χάμω. Οἱ ἄλλες μάσκες ποὺ ἤρθαν πρωτίτερα, εἶναι ὀλοφάνερο πῶς τὶς φοβοῦνται.

ΦΩΝΕΣ Ποῦ εἶναι ὁ Λορέντζο;

— Ποῦ εἶναι ὁ Λορέντζο; Εἶναι ἀπαραίτητο νὰ βροῦμε τὸ Λορέντζο. Μήπως εἶδε κανεὶς ποῦ εἶναι ὁ Δούκας; Εἶναι ἀνάγκη νὰ τοῦ τὸ ποῦμε γιὰτὶ ἀλλοιώτικα θάναί πολὺ ἀργά.

— Αὐτοὶ πετᾶνε πρὸς τὸ φῶς.

— Εἶναι φανερὸ πὼς εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποῦ βρίσκονται δῶ : κοιτάξτε πὼς ἐξετάζουν ὅλα τὰ πράγματα, μὲ τί περιέργεια τ' ἀγγίζουν. Ποιὸς τοὺς κάλεσε;

— Δὲν τοὺς κάλεσε κανεὶς. Ἦρθαν μοναχοὶ τοὺς ἀπ' τὸ φωτισμένο δρόμο.

— Μὰ ἴσως νᾶναι καὶ ἀπ' τοὺς δικούς μας ;

— Ὅχι, ὄχι, — εἶναι ξένοι.

— Ὅλα αὐτὰ τᾶχει καμωμένα τὸ φῶς στὸν πύργο. Τί φρίκη !

— Τρελλὲ Λορέντζο ! Τρελλὲ Λορέντζο ! Τρελλὲ Λορέντζο !

— Πρέπει νὰ κατεβάσουνε τὴ γέφυρα. Τότε δὲν θὰ μπορέσουνε πιά νὰ περάσουνε.

— Φωνάζτε τὸν Λορέντζο !

(ΜΙΑ ΜΑΥΡΗ ΜΑΣΚΑ ἀγγίζει μὲ περιέργεια τὸ μανὶ καὶ μιᾶς προηγούμενης μάσκας, ἐκείνη ἀναπηδάει μὲ τρόμο).

Η ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΜΑΣΚΑ Τί ἐπιθυμεῖτε, σινιόρ ; Δὲ σᾶς γνωρίζω, ποιὸς εἴστε ; Ποιὸς σᾶς προσκάλεσε δῶ ;

Η ΜΑΥΡΗ ΜΑΣΚΑ Δὲν ξέρω ποιὸς εἶμαι. Κάποιος ἄναιψε φῶς στὸν πύργο, καὶ μεῖς ἤρθαμ' ἐδῶ. Σὲ μᾶς εἶναι πολὺ σκοτεινά. Καὶ πολὺ κρύο κάνει σὲ μᾶς. Μὰ ἐσεῖς ποιὸς εἴστε ; Κ' ἐγὼ δέ σας γνωρίζω. (Θέλει νὰ ἀγκαλιάσῃ τὴ μάσκα, ἐκείνη ἀναπηδά).

Η ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΜΑΣΚΑ Κάτω τὰ χέρια, σινιόρ, ἀλλοιῶτικα θὰ σᾶς κόψω τὰ δάχτυλα.

(Ταλαντευόμενη ἡ ΜΑΥΡΗ ΜΑΣΚΑ, ζυγώνει στὴ φωτιά τοῦ τζακιοῦ, καθεται ἀνακούρκουδα καὶ ξεσταίνεται. Σ' αὐτὴ ἐνώθησαν καὶ ἄλλες παρόμοιες σάν καὶ αὐτὴν καὶ κυκλώνουν σάν μαῦρος κλοιὸς τὴ φωτιά, ποὺ ὀλοένα λιγοστεύει).

Η ΠΡΩΤΗ ΜΑΥΡΗ ΜΑΣΚΑ Κάνει κρύο ! κάνει κρύο !

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΥΡΗ ΜΑΣΚΑ Κάνει κρύο !

ΤΡΙΤΗ ΜΑΥΡΗ ΜΑΣΚΑ Αὐτὸ εἶν' ἐκεῖνο ποὺ ὀνομάζεται φωτιά ; Τί ὥμορφη ποὺ εἶναι ἡ φωτιά. Τίνος εἶν' αὐτὸ τὸ σπῆτι, Γιατί δὲν εἶχαμ' ἔρθη πρωτύτερα ἐδῶ ;

ΠΡΩΤΗ ΜΑΥΡΗ ΜΑΣΚΑ Γιατί τότε δὲν ὑπήρχαμε. Ἐμᾶς μᾶς γέννησε τὸ φῶς.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΥΡΗ ΜΑΣΚΑ Μὰ γιατί σβύνει ἡ φωτιά ; Τὴν ἀγαπῶ τόσο πολὺ, καὶ αὐτὴ σβύνει. Γιατί σβύνει ἡ φωτιά ;

ΜΙΑ ΜΑΣΚΑ Ὁ Δούκας Λορέντζο εἶναι ἓνας προδότης. Μᾶς ἀπατᾷ. Μᾶς εἶπε πὼς τὸ παλάτι τοῦτο εἶναι δικό μας, γιατί λοιπὸν τοὺς φώναξε καὶ αὐτοὺς ἐδῶ πέρα ;

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΣΚΑ Δὲν τοὺς φώναξε. Ἦρθαν μονάχοι τους. Ὡς τόσο τὸ παλάτι αὐτὸ εἶναι δικό μας, κ' ἐμεῖς θὰ προστάξωμε νὰ κατεβάσουν τὸ γεφύρι. Ἔ, δοῦλοι, δοῦλοι τοῦ σινιὸρ Λορέντζο ! Ἐλάτε δῶ !

(Κανεῖς δὲν πλησιάζει).

ΤΡΙΤΗ ΜΑΣΚΑ Οἱ δοῦλοι σκορπίστηκαν. Φωνάζετε τὸ Λορέντζο ! Φωνάζετε τὸ Λορέντζο !

ΟΙ ΓΡΗΣ (Τρέχοντας μὲ τίς καστανιέττες). Ἔρχεται ὁ γαμπρός. Ἔρχεται ὁ γαμπρός. Ἔρχεται ὁ γαμπρός.

ΦΩΝΕΣ Λορέντζο ! Λορέντζο ! Λορέντζο !

(Στὴ σκάλᾳ ἐμφανίζεται ὁ ΛΟΡΕΝΤΖΟ, χαμογελῶντας. Τὸ ροῦχο του εἶναι ξεσχισμένο. Ἀπάνω στὸ γυμνὸ στήθος φαίνεται ἓνας μεγάλος ἄλικα-κόκκινος λεκές, μὰ κεῖνος δὲν τὸν προσέχει καὶ φέρεται μὲ τὴν ἴδια πάντοτε ἀξιοπρέπεια καὶ τὴν αὐστηρὴ χάρη, ἡγεμονεύοντος πρίγκηπα).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Ζητῶ τὴ μεγαλόψυχη συγγνώμη σας, σινιόροι, πὺν τόλμησα νὰ σᾶς ἀφήσω ἓνα λεπτό. Φανταστῆτε, ἀγαπητοί μου μουσαφιρέοι, τί κωμικὸ καὶ διασκεδαστικὸ ἀστεῖο : εἶδα πρὸ ὀλίγου ἓναν πολὺ ἔξυπνο σινιόρ, πὺν ντύθηκε μὲ τὴ μάσκα τοῦ δοῦκα Λορέντζο. Ὅ ἀπορούσατε πολὺ ἂν τὸν βλέπατε, τόσο ἦταν καταπληκτικὴ ἡ ὁμοιότης του μὲ μένα, ὁ ἐπιτήδειος χωρατατζῆς δὲν ἔκλεψε μόνον τὰ ροῦχα μου, μὰ καὶ τὴ φωνή μου, τὴ μορφὴ μου, σινιόροι. Ἀλήθεια, δὲν σᾶς φαίνεται πολὺ ἀστεῖο αὐτό ; (Γελᾷ).

ΟΙ ΜΑΣΚΕΣ Εἶσαι ματωμένος Λορέντζο.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Κοιτάζεται ἀδιάφορα). Δὲν εἶναι δικό μου τὸ αἷμα αὐτό. Θαρρῶ,... (Τρίβει σκεπτικὸς τὸ μέτωπο), θαρρῶ πὺς τὸν σκότωσα ἐκεῖνον τὸν ἀστεῖο. Δὲν ἀκούσατε πέσιμο κορμιοῦ, σινιόροι ;

ΟΙ ΜΑΣΚΕΣ Ὁ Δούκας Λορέντζο εἶναι φονιᾶς ! Ποιὸν σκότωσες, Λορέντζο ;

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Συμπαθῆστε με, σινιόροι, μὰ νὰ σᾶς πῶ τὴν ἀλήθεια, δὲν ξέρω ποιὸν σκότωσα. Εἶναι ξαπλωμένος ἐκεῖ ἀπάνω. Καὶ ἂν θέλετε μπορεῖτε νὰ πᾶτε τὸν δῆτε : εἶναι ξαπλωμένος ἐκεῖ. Μὰ γιατί δὲν παίζει ἡ μουσικὴ ; Καὶ γιατί δὲ χορεύετε, ἀγαπητοί μου μουσαφιρέοι ;

ΟΙ ΜΑΣΚΕΣ Ἡ μουσικὴ παίζει, Λορέντζο.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Ἀλήθεια ; Καὶ μένα μοῦ φαινότανε πὺς ἦταν ὁ ἀγέρας, πὺς ἦταν ἀπλῶς ὁ δυνατὸς ἀγέρας. Χορέψτε λοιπόν, κύριοι, εἶμαι τόσο εὐτυχισμένος γιὰ τὴν ἀμέριμνη εὐθυμία σας. Πετρούτσιο ! Κριστόφορο ! Φέρτε ἀκόμη κρασί στοὺς ἀκριβοῦς

μας ξένους. (Μελαγχολικά). Ἄχ, ναί (Γελᾷ), μὰ γὰρ τοὺς ἔχασα ὅλους, καὶ τὸν Πετρούτσιο, καὶ τὸν Κριστόφορο, καὶ τὴν ντόννα Φραντσέσκα. Ἐτσι λεγότανε ἡ γυναῖκα μου,—ντόννα Φραντσέσκα. Δὲν εἶν' ἀλήθεια γοητευτικὸ αὐτὸ τὸ ὄνομα ; Ντόννα Φραντσέσκα....

(Τὸ πλῆθος ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ τῖς ΜΑΥΡΕΣ ΜΑΣΚΕΣ αὐξάνει. Μιὰ ἀπ' αὐτὰς ἀνεβαίνει τὰ σκαλιὰ κι' ἀποτείνεται πρὸς τὸ Δοῦκα).

Η ΜΑΥΡΗ ΜΑΣΚΑ Ἐσὺ ἄναψες τὸ φῶς;

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Ποιὸς εἴστε, σινιόρ ; Ἐχετε τόσο παράξενη καὶ βάναν-ση φωνή, κ' ἐγὼ θαρρῶ πὼς δὲ σᾶς προσκάλεσα. Πὼς ἤρθατε ἐδῶ ;

Η ΜΑΥΡΗ ΜΑΣΚΑ Ἐσὺ ἄναψες τὸ φῶς ;

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Ναί, χαριτωμένε μου ἄγνωστε, ἐγὼ πρόσταξα νὰ φωτί-σουν τὸ παλάτι μου. Εἶδατε πόσο μακρὰ λαμποκοποῦν τὰ φῶτα του ; !

Η ΜΑΥΡΗ ΜΑΣΚΑ Ἐχεις ξυπνήσει ὅλη τὴ νύχτα. Ὅλα ἔχουν σαλέψει ἐκεῖ. Ἡ νύχτα ἔρχεται κατὰ δῶθε. Δὲν πειράζει ποὺ ἤρθαμε σὲ σένα ; Εἴσαι σὺ ὁ Λορέντζο ; Εἶναι τὸ σπῆτι σου αὐτὸ ; Εἶναι ἡ φωτιά σου αὐτή ; (Θέλει νὰ ἀγκαλιάσῃ τὸ ΛΟΡΕΝΤΖΟ, ἐκεῖνος τὴ σπρώχνει μὲ δύναμη).

ΟΙ ΜΑΣΚΕΣ (Ἀπὸ κάτω). Φυλάξου ἀπ' αὐτόν, Λορέντζο. Λορέντζο, τὸ παλάτι σου κινδυνεύει. Ἦρθαν οἱ ἀκάλεστοι. Πρόσταξε νὰ κατεβάσουν τὸ γεφύρι καὶ νὰ μανταλώσουν καλὰ ὅλες τῖς πόρτες.

ΜΙΑ ΦΩΝΗ Ἡ γέφυρα εἶναι κατεβασμένη πιά, μ' αὐτοὶ ἀνεβαίνουν ἀπὸ τοὺς τοίχους.

ΑΛΛΗ ΦΩΝΗ Ὅλο τὸ ἔρεθος τῆς νύχτας μεταμορφώθηκε σὲ ζωντανὰ πλάσματα, κ' ἔρχονται ἀπὸ παντοῦ ἐδῶ. Κλείστε τῖς πόρτες.

ΟΙ ΜΑΣΚΕΣ (Ἀπὸ κάτω). Λορέντζο, μᾶς ἐπροσκάλεσες, κ' ἐμεῖς εἴμα-στε οἱ μουσαφιρέοι σου ! Ὁφείλεις νὰ μᾶς ὑπερασπίσης ! Μά-ζεψε τοὺς ὀπλισμένους δούλους σου καὶ σκότωσέ τους. Γιατὶ ἀλλοιῶς θὰ σκοτώσουν καὶ σένα κ' ἐμᾶς.

ΤΡΙΤΗ ΦΩΝΗ Κοιτάξτε ! ὁ καθένας τοὺς σθύνει κι ἀπὸ ἓνα φῶς, τὰ ρουφᾶνε τὰ φῶτα, τὰ σθύνουν τὰ φῶτα μὲ τὰ μαῦρα τοὺς κορμιά.

Η ΠΡΩΤΗ ΦΩΝΗ Ποιοὶ νᾶναι ; Τ' ἀγαποῦν τὸ φῶς κι ὅμως τὸ σβύ-νουν. Πετοῦν πρὸς τὸ φῶς καὶ τὸ φῶς θαμπώνει ! Ποιοὶ νᾶναι ;

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Τί χαριτωμένο χωρατό, σινιόροι,—εἴσαστε τόσον ἔξυπνοι.

Ὡς τόσο μοῦ φαίνεται πὼς τὰ φῶτα σβύνουν πραγματικά, καὶ πὼς ἀρχίζει νὰ κάνη πολὺ κρύο ἐδῶ μέσα. Θὰ κάνη ἄραγε τὸν κόπο κανεὶς ἀπὸ σᾶς, σινιόροι, νὰ καλέσῃ τοὺς δούλους μου ; Αὐτοὶ θὰ μᾶς φέρουν καινούργια φῶτα. Ἐγώ, μὰ τὴν ἀλήθεια, δὲ ξέρω ποῦ βρίσκονται.

(Οἱ μανταλωμένες θύρες ἀνοίγονται μονομιᾶς, σάμπως ἀπὸ μιὰ δυνατὴ σπρωξιά, καὶ ἀφίνουν νὰ μποῦνε ὁλόκληρο πλῆθος ἀπὸ **ΜΑΥΡΕΣ ΜΑΣΚΕΣ** ἔτσι μονομιᾶς πάλι καὶ ἀρκετὰ φανερά τὸ φῶς ἀδυνατίζει. Μὲ τὴν ἴδια πάντα ντροπαλή, μὰ καὶ ἐνοχλητικὴ περιέργεια, οἱ **ΜΑΥΡΕΣ ΜΑΣΚΕΣ** τρυπῶνουν παντοῦ, καὶ σὰν ἕνας ὁλόκληρος μαῦρος σωρὸς κοντοσυγώνουν τὸ τζάκι, σκοτεινιάζοντας τελειωτικά τὴν μισοσβυμένη φλόγα του).

ΟΙ ΜΑΥΡΕΣ ΜΑΣΚΕΣ Κάνει κρύο ! Κάνει κρύο ! Κάνει κρύο !

ΦΩΝΕΣ Ἀνάψτε τὰ φῶτα ! Τὰ φῶτα σβύνουν ! Ποιὸς ἀνοίξε τίς πόρτες ; Φέрте δαυλοὺς ! Δαυλοὺς !

(Μέσα σ' αὐτὸ τὸ πανδαιμόνιο μερικοὶ φροντίζουν νὰ κλείσουν τίς θύρες, ἀλλὰ ὑποχωροῦν ὁμπρὸς στὴν ὄθησιν τῶν **ΜΑΥΡΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΔΟΦΟΡΩΝ** ποὺ ὁλοένα καταφθάνουν. Ἄλλοι ἐπιχειροῦν, δίχως ἀποτέλεσμα ν' ἀνάψουν τοὺς σβυμένους λαμπτήρες, καὶ ἐκεῖνοι ἀνάβουν ἀλλὰ σβύνουν ξανά. Ἐμφανίζονται δυὸ-τρεις μάσκες μὲ φλογισμένους δαυλοὺς, καὶ τὸ κόκκινο φῶς τους ποὺ ταλαντεύεται, γεμίζει τὴ σάλα μ' ἕνα φαντασμαγορικὸ χορὸ τῶν ἴσκιων).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Θαυμάζοντας αὐτὰ ποὺ γίνονται). Τί ἔξοχο ποὺ εἶν' αὐτὸ σινιόροι. Δὲ μοῦτυχε ποτὲ νὰ ἰδῶ μιὰ τέτοια ἐνδιαφέρουσα πάλιν τοῦ σκότους μὲ τὸ φῶς. Χίλιες εὐχαριστίες σ' ἐκεῖνον ἀπὸ σᾶς, σινιόροι, ποὺ τὸ σοφίστηκε αὐτό! Θᾶμαι πιστὸς τοῦ δοῦλος ὡς τὸν τάφο.

ΦΩΝΕΣ Οἱ δαυλοὶ σβύνουν ! Φέрте δαυλοὺς !

ΜΙΑ ΜΑΣΚΑ Εἶναι ἀπαραίτητο νὰ σβύσωμε τὸ φῶς στὸν πύργο.

Αὐτὸς ὁ τρελλὸς Λορέντζο θὰ μᾶς καταστρέψῃ ὅλους.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΣΚΑ Πῆγαν ἤδη ἐκεῖ.

Η ΑΡΑΧΝΗ (Ποὺ ἀπὸ πολὺ ὥρα καιροφυλαχτοῦσε τὴ **ΜΑΥΡΗ ΜΑΣΚΑ**, τὴ ρωτάει). Εἴστε σταλμένοι ἀπὸ τὸ Σατανᾶ ;

Η ΜΑΥΡΗ ΜΑΣΚΑ Ποιὸς εἶν' αὐτὸς ὁ Σατανᾶς ;

Η ΑΡΑΧΝΗ (Μὲ δυσπιστία). Δὲν τὸν γνωρίζεις τὸ Σατανᾶ ; Ποιὸς λοιπὸν σᾶς ἔστειλε ναρθῇτε δῶ ;

Η ΜΑΥΡΗ ΜΑΣΚΑ Δὲν ξέρω, ἤρθαμε μονάχοι μας. (Θέλει ν' ἀγκαλιάσῃ τὴν **ΑΡΑΧΝΗ**, ἐκείνη φεύγει γεμάτη τρόμο, ταλαντευόμενη ἐπάνω στὰ τρεμάμενα πόδια της).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Ἐ, Λούντζη, ληστὴ καὶ κακοῦργε ! Γιατί λοιπὸν ἔπαφες μαζί μὲ τοὺς ἀρτίστες σου ; Σὲ παρακαλῶ νὰ μᾶς παίξῃς αὐτὸ

τὸ τραγουδάκι—θυμᾶσαι ; μὲ συγχωρεῖτε, σινιόροι, ἔχω πολὺ ἀδύνατη φωνή, ὥς τόσο πρέπει νὰ τὸ θυμίσω σ' αὐτὸν τὸν ξε-
χασιάρη μουζικάντη... "Ἀκου Λουτίντζη.

(Σιγοτραγουδεῖ ἓνα συγκινητικὸ κ' ἐπαλὸ τραγουδάκι, πὺν μ' αὐτὸ οἱ
μανάδες νανουρίζουνε τὰ παιδιὰ τους. Καὶ παράξενο πρᾶγμα : μὲ σι-
γανὰ καὶ τρυφερὰ ἀκκόρ, ἡ μουσικὴ ἀποκρίνεται σ' αὐτό. Ὅλα σιγά,
σιγά καταπαύουν. Μὲ ἀκατανόητες καὶ ἀηδεῖς πόζες, χάσκοντας, μὲ
ἀφελῇ περιέργεια ἀφιγκράζονται οἱ ΜΑΥΡΕΣ ΜΑΣΚΕΣ. Μόνον στὶς θύ-
ρες ποὺ μ' ὅλες τῆς δυνάμεις πιέζουν μὲ τοὺς ὤμους, συγκρατῶντας
τες οἱ προηγούμενες μάσκες κάτι χτυπᾶ, γραντίζουᾶ καὶ σκούζει μὲ
σιγανὲς κλαψιάρικες φωνές. Κλείνοντας τὰ μάτια, ὁ Λορέντζο σιγοτρα-
γουδεῖ, λίγο τρικιλίζοντας. Σάφνου πίσω του στὴ σκάλα, ἀντηχεῖ τὸ
ποδοβολητὸ πολυαριθμῶν ποδιῶν, ποὺ ἀκούγεται καθαρὰ μέσα στὴ
σιγαλιά. Δίπλα στὸν Λορέντζο, σκουντῶντας τον, κατεβαίνουν τρέ-
χοντας μερικὲς ἀπὸ τὶς προηγούμενες μάσκες).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Μὲ σιγανὸ παράπονο). Μοῦ κόψατε τὸ τραγοῦδι μου, σι-
νιόροι.

ΜΙΑ ΑΠ' ΤΙΣ ΜΑΣΚΕΣ (Λαχανιασμένη). Φόνος ! Φόνος ! Στὸν πύργο γί-
νηκε ἓνας φόνος !

ΦΩΝΕΣ Ποιὸν σκότωσαν ;

ΠΡΩΤΗ ΜΑΣΚΑ Κύριοι, σκότωσαν τὸν Λορέντζο, τὸν δούκα ντὶ Σπαν-
τάρο τὸν ἀφέντη αὐτουνοῦ τοῦ παλατιοῦ.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΣΚΑ Εἶδαμε τὸ πτώμα του. Ὁ δυστυχισμένος ὁ δού-
κας εἶνε πεσμένος στὴ βιβλιοθήκη μὲ μιὰ πληγὴ πέρα-πέρα
στὴν πλάτη. Ἐκεῖνος ποῦ τὸν χτύπησε δὲν εἶναι μόνον φονιάς,
μὰ καὶ προδότης !

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Αὐτὸ εἶναι ψέμμα, σινιόροι ! Ἐγὼ τὸν χτύπησα στὴν
καρδιά ! Ἐγὼ τὸν νίκησα σὲ μιὰ ἔντιμη πάλη ! Ἐκεῖνος
ὑπερασπίζονταν μὲ μανία, μὰ ὁ Ὑψιστος ἔδωσε δύναμη στὸ
χέρι μου κι ἐγὼ τὸν νίκησα.

ΦΩΝΕΣ Ἐμπρός ! Ἐκδίκησις, σινιόροι. Στὰ ὅπλα ! Στὰ ὅπλα ! Προ-
δοσία ! Ἐσκότωσαν τὸν δούκα Σπαντάρο.

Ἡ ΠΡΩΤΗ ΜΑΣΚΑ (Δείχνοντας τὸν Λορέντζο). Καὶ νάτος ὁ φονιάς του.
Κάτω τὴ μάσκα, σινιόρ !

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Τὴ μάσκα ; (Μὲ ἀξιοπρέπεια). Εἰν' ἀλήθεια, σινιόροι, πῶς
σκότωσα κάποιον αὐθάδη χωρατατζῆ στὸν πύργο, μ' αὐτὸς
δὲν ἦταν ὁ δούκας Λορέντζο. Ὁ Δούκας Λορέντζο εἶμ' ἐγὼ.

ΚΡΑΥΓΕΣ Κάτω τὴ μάσκα, φονιᾶ !

(Στὸ μεταξὺ ἡ συρροὴ τῶν ΜΑΥΡΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΔΟΦΟΡΩΝ ἐξακολουθεῖ
καὶ τὰ φῶτα ἐξακολουθοῦν νὰ σβύνουν. Ἐμφανίζονται ἀκόμη μερι-
κοὶ δαυλοὶ γιὰ ν' ἀντικαταστήσουν τοὺς σβυμένους. Οἱ παρακάτω

κουβέντες τοῦ ΛΟΡΕΝΤΖΟΥ καὶ τῶν ΠΡΟΣΩΠΙΔΟΦΟΡΩΝ ἀντισκόβονται ἀπ' τὶς συχνὲς κραυγές! «Φέрте δαυλοὺς. Τὰ φῶτα σβύνουν»).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Γιατί φαντάζεστε πὼς φορῶ μάσκα, σινιόροι; (Πασπατεύει τὸ πρόσωπό του). Εἶναι ἓνα συνηθισμένο πρόσωπο, εἶναι τὸ πρόσωπό μου, σᾶς τὸ βεβαιῶνω, σινιόροι.

ΦΩΝΕΣ Κάτω τὴ μάσκα, φονιά!

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (ἀγανακτισμένος). Σᾶς παρακαλῶ νὰ παύσετε πιά αὐτὸ τὸ ἄπρεπο ἄστεϊο. Ὅρκίζομαι στὴν τιμὴ μου, πὼς αὐτὴ εἶναι ἡ μορφὴ ποὺ μοῦ δόθηκε ἀπ' τὸ Θεὸ τὴν ὥρα ποὺ γεννήθηκα, καὶ ὄχι πὼς φοράω μιὰ ἀπ' αὐτὲς τὶς συχαμερὲς μάσκες, ποὺ βλέπω σὲ σᾶς, σινιόροι! Μιὰ μάσκα δὲν μπορεῖ νὰ χαμογελᾷ, ὅπως χαμογελῶ ἐγὼ ἀπαντώντας στ' αὐθάδικα χωρατά σας! (Θέλει νὰ χαμογελάσῃ ἀλλὰ μόνο ξαρώνει σπασμωδικὰ τὸ στόμα. Γιὰ μιὰ στιγμή ποὺ δείχνει τὰ δόντια του, δίνει τὴν ἐντύπωση μιᾶς φριχτῆς μάσκας ποὺ γελᾷ, ἀμέσως ὅμως τὸ πρόσωπό του γίνεται ἀκίνητο, χλωμαίνει καὶ πετρώνει).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Μὲ φρίκη). Τί εἶν' αὐτό; Τί ἔπαθε τὸ πρόσωπό μου; Δὲν μ' ὑπακούει πιά! Δὲν θέλει νὰ χαμογελάσῃ, — ἀρχίζει νὰ παγώνει. (Λυπητερά). Καθὼς φαίνεται, ἀρχίζω νὰ τρελλαίνωμαι, σινιόροι! Νὰ κοιτάξετέ με, αὐτὸ δὲν εἶναι μάσκα, αὐτὸ εἶναι τὸ πρόσωπό μου, ἓνα ζωντανὸ ἀνθρώπινο πρόσωπο

(Χάχανα, κραυγές:)

— Κάτω τὴ μάσκα, φονιά! Κοιτάξτε! Κοιτάξτε! Ὁ Λορέντζο ἀρχίζει νὰ πετρώνει.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Μὲ μορφὴ ἀπολιθωμένη). Ὅλα ἔχουν χαθῇ πιά, σινιόροι. Θέλησα νὰ χαμογελάσω — καὶ δὲν μπόρεσα. Θέλησα νὰ κλάψω — καὶ δὲν μπόρεσα νὰ κλάψω, σινιόροι. Πετρώνει ἀπάνω μου ἡ μάσκα. (Ἀρπάζει μὲ λύσσα τὸ πρόσωπό του, θέλοντας νὰ τὸ σχίσῃ). Θὰ σὲ γδάρω καταραμένη μάσκα, μαζὶ μὲ τὴ σάρκα καὶ τὸ αἷμα θὰ σὲ γδάρω! Βοηθήστε με, ντόννα Φραντσέσκα! Στὸ ὄνομα τῆς ἀγάπης μας σᾶς ἱκετεύω, βοηθήστε με! μόνον νὰ τὴ σχίσετε λιγάκι μὲ τὸ στιλέτο, κι ἐκεῖνη θὰ πέσῃ ἀμέσως, καὶ σεῖς θὰ δῆτε πάλι τὸ Λορέντζο σας. Φέρε μου τὸ ἱερό μου σπαθί, Κριστόφορο! σῶσε τὸν ἀφέντη σου. Ὁ Κύριος τὸν ἐγκατάλειψε. Μιὰ στιγμή, σινιόροι, μιὰ στιγμή!.... Ἐγὼ ἀμέσως, ἀμέσως.....

(Φωνάζει ἄγρια καὶ πέφτει. Ταυτόχρονα ἀνιχνεῖ τὸ τριζοβόλημα τῶν σπασμένων περβαζιῶν, τὰ παράθυρα ἀνοίγονται διάπλατα καὶ ἀπὸ ἐκεῖ γλυστρᾶνε οἱ ἴδιες πάντα **ΜΑΥΡΕΣ ΜΑΣΚΕΣ**. Στὴ σάλα εἶναι σχεδὸν σκοτάδι. Μόνον οἱ δυὸ δαυλοί, ρίχνουν τὸ τρεμουλιαστὸ φῶς τους, μὰ σὲ λίγο σβύνει ὁ ἓνας ἀπ' αὐτοὺς. Στὸ σκοτάδι γίνεται μιὰ

ἀπεγνωσμένη, γεμάτη τρόμο κίνηση, μιὰ ἀνεπιτυχὴς ἀπόπειρα γιὰ φευγάλα καὶ κραυγές. Κάμποσες **ΜΑΥΡΕΣ ΜΑΣΚΕΣ** σκαρφαλώνουν στὴν ἐξέδρα τῶν μουσικῶν, ἀρπάζουν τὶς σάλπιγγες κι ἀρχίζουν ἄγρια νὰ σαλπίζουν).

ΦΩΝΗ Τ' ἀκοῦτε; Σαλπίζουν, προσκαλοῦν τοὺς δικούς τους.

ΑΛΛΗ ΦΩΝΗ Εἶναι ἡ μουσικὴ τους.

ΤΡΙΤΗ ΦΩΝΗ Σωθῆτε, μπαίνουν ἀπ' τὰ παράθυρα.

Η ΠΡΩΤΗ ΦΩΝΗ Ὁ πύργος εἶναι γεμάτος ἀπ' αὐτοὺς. Ξεχύνονται ἀπὸ κεῖ μέσα σὰν μαῦρος χεῖμαρος. Φέρτε δαυλοὺς.

ΤΕΤΑΡΤΗ ΦΩΝΗ Ἄλλοι δαυλοὶ δὲν ὑπάρχουν πιά. Εἶναι οἱ τελευταῖοι.

ΠΟΛΥΑΡΙΘΜΕΣ ΦΩΝΕΣ Σωθῆτε! Σωθῆτε!

ΤΡΙΤΗ ΦΩΝΗ Ὅλοι οἱ ἔξοδοι εἶναι πιασμένοι ἀπ' αὐτοὺς.

ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΦΩΝΗ Μ' ἀγκάλιασε. Πνίγομαι. Τώρα θὰ πεθάνω.

Σῶστε με! Ἐδὼ πέρα εἶναι τόσοι ἱππότες, — μὰ δὲν θὰ βρεθῇ κανένας ποὺ νὰ μὲ ὑπερασπίσῃ;

ΦΩΝΕΣ Στὰ ὄπλα!

ΤΡΙΤΗ ΦΩΝΗ Τὰ σπαθιὰ μας εἶναι ἀνίσχυρα μπροστά τους!

ΤΕΤΑΡΤΗ ΦΩΝΗ Σωτηρίᾳ δὲν ὑπάρχει, εἴμαστε χαμένοι. Ὁ Λορέντζο εἶναι τρελλός! αὐτὸς μᾶς κατέστρεψε ὅλους.

ΟΙ ΜΑΥΡΕΣ ΜΑΣΚΕΣ (Καθὼς γλυστράνε παντοῦ). Κάνει κρύο! Κάνει κρύο! Μὰ ποῦ εἶναι τὸ φῶς; Ποῦ εἶναι λοιπὸν ἡ φωτιά; Μᾶς ξεγέλασαν.

ΦΩΝΕΣ (Μὲ ἀπεγνωσμένη λύσσα). Μὰ σεῖς οἱ ἴδιοι τὴ ρουφήξατε ὅλη, ξεβράσματα τοῦ ζόφου!

ΟΙ ΜΑΥΡΕΣ ΜΑΣΚΕΣ Κάνει κρύο! Κάνει κρύο! Ποῦ εἶναι λοιπὸν τὸ φῶς; Ποῦ εἶναι λοιπὸν ἡ φωτιά;

(Κολλᾶν στὸν τελευταῖο δαυλό, ποὺ τὸν κρατᾷ στὸ ὑψωμένο χέρι της μιὰ μάσκα τρέχοντας νὰ σωθῇ, κι ὁ δαυλὸς σβύνει. Σκοτάδι).

ΦΩΝΕΣ Ὁ Λορέντζο εἶναι τρελλός! Ὁ Λορέντζο εἶναι τρελλός! Ὁ Λορέντζο εἶναι τρελλός!.

ΑΥΛΑΙΑ

ΠΡΑΞΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΕΙΚΟΝΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

Μιά γωνίτσα τῆς καπέλλας στοῦ δονικιοῦ παλάτι. Ὅλα εἶναι ντυμένα μὲ μαῦρο ὕφασμα: Πένθιμο σημάδι, μόνον τὰ ψηλὰ κατασκευασμένα παράθυρα ρίχνουν ἓνα ἀδύνατο κι ἀπαλοχρωματισμένο φῶς. Σ' ἓνα μαῦρο βάθρο στέκει ἓνα μαῦρο βαρὺ φέρετρο μὲ τὰ λείψανα τοῦ Λορέντζο, τοῦ δοῦκα ντὶ-Σπαντάρο. Σὲ κάθε γωνιά τοῦ φερέτρον ἀνάβουν τέσσερα πελώρια κεριά. Ἀπάνω στοῦ φερέτρο κοντὰ στοῦ κεφάλι, ἀκουμπῶντας τὸ χέρι στοῦ φέρετρο, μέσα στὴν ἄστατη λάμψη τῶν κεριῶν ὁλόμαυρα ντυμένος στέκει ὁ δοῦκας Λορέντζο.

Ἀπ' τὴν αὐλὴ τοῦ παλατιοῦ φτάνουν κάποιον κάποιον σκουξίματα καὶ γανγίσματα κυνηγόσκυλων κι ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ τὸ λυπητερὸ καὶ μακρόσυρτο κρᾶξιμο τῶν κερᾶτων σκορπάει στὰ περὶχωρα τὴν θλιβερὴ εἶδηση τοῦ θανάτου τοῦ δοῦκα Σπαντάρο. Ὅταν γίνεται ἡσυχία ἀκούγεται ἀπὸ τίς πλαγινὲς τζαμένιες πύλες πὺν φέρουνν στοῦ βάθους τῆς καπέλλας ἡ δυνατὴ φωνὴ τοῦ ἱερέα καὶ οἱ ἐπιβλητικοὶ ἤχοι τοῦ ὁργάνου: ἐκεῖ ἐξακολουθεῖ μὰ ἀτέλειωτη λειτουργία.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Σ' αὐτὸν πὺν κεῖται στοῦ φέρετρο). Ὅλα τὰ περὶχωρα ἔχουν ἤδη εἰδοποιηθῇ γιὰ τὸ θάνατό σας, δοῦκα Λορέντζο, καὶ μὲ δάκρυα ζητοῦν ἐκδίκηση κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ φονιᾶ. Πλαγιάστε ἡσυχᾶ, σινιόρ ! Τώρα θὰ ἔρθουν νὰ προσκυνήσουν τὴν σωρὸ σας ὅλοι ὅσοι σᾶς ἀγάπησαν κάποτε : θὰ ἔρθουν οἱ χωριάτες καὶ οἱ δοῦλοι σας καὶ ἡ ἀπαρηγόρητη χήρα σας, ἡ Ντόννα Φραντσέσκα. Ἀλλὰ σᾶς ἱκετεύω, σινιόρ Λορέντζο, νὰ πλαγιάστε ἡσυχος. Εἶχα τὴν τιμὴ μιὰ φορὰ ἤδη νὰ καταφέρω ἓνα χτύπημα στὴν καρδιά σας, πολὺ ἀρκετὸ γιὰ νὰ φέρῃ τὸ θάνατο, μ' ἂν σαλέψετε τώρα δά σκεφθῇτε πρῶτα κάτι νὰ πῆτε, κάτι νὰ φωνάξετε γιὰτὶ θὰ βγάλω τὴν καρδιά σας ὅπως διόλου ἀπ' τὰ στήθη σας καὶ θὰ τὴν πετάξω στὰ κυνηγόσκυλά σας. Στὸ ὄνομα τῆς παλιᾶς μας ἀγάπης, σᾶς ἱκετεύω ἐγώ, Λορέντζο, πλαγιάστε ἡσυχος. (Μὲ τρυφερὴ φροντίδα σιάχνει τὸ φέρετρο καὶ φιλεῖ τὸ νεκρὸ στοῦ μέτωπο).

(Τὴ στιγμὴν αὐτὴ στὴ γωνιά τῆς καπέλλας, ἀνάμεσα σὺς πτυχὲς τοῦ

μαύρου υφάσματος ακούγεται ένας βαθύς στεναγμός και ὁ λυπητερός ἦχος τῶν μικρῶν κουδουνιῶν).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Ποιὸς εἶν' ἐδῶ ; Ἄ, ἐσὺ εἶσαι μικρὲ μου, Ἐκκό : κρύφτηκες στὴ γωνιά καὶ χτυπᾷς σιγανὰ τὰ κουδουνάκια σου: Ποιὸς σ' ἄφησε νὰ μπῆς ἐδῶ;

ΕΚΚΟ Γιατί νὰ πεθάνης Λορέντζο ; Ἀνοητούλη Λορέντζο. Γιατί νὰ πεθάνης;

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Ἔτσι ἔπρεπε, Ἐκκό.

ΕΚΚΟ Μὰ καὶ γὼ θὰ πεθάνω μαζί σου, Λορέντζο. Οἱ δοῦλοι σου εἶναι τόσο κακοί, τὰ σκυλιά σου δαγκάνουν τόσο δυνατά, Δοῦκα. Ὅλη τὴν ἡμέρα κρυμμένος στὸν πύργο, κι ὅλο περίμενα πότε θ' ἀνοίγαν τὴν πόρτα δῶ πέρα. Μὴ μὲ διώχνης, Λορέντζο.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Μεῖνε, γελωτοποιέ.

ΕΚΚΟ Τί μακρυνὰ καὶ τί χλωμὴ πού εἶν' ἡ μύτη σου, Λορέντζο. Πόσο ἄβολα θὰ νοιώθης τὸν ἑαυτό σου μ' αὐτὴ τὴ μύτη, γιατί εἶσαι ὑποχρεωμένος νὰ τὴν κρατᾷς ὅλο ψηλά. Ἐγὼ θάσκαγα στὰ γέλοια, ἃ δὲν ἦταν τόσον ἄγρια ἐδῶ.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Εἶναι ὁ θάνατος, Ἐκκό. Κρύψου — ἔρχονται κατὰ δῶ. (Ὁ Ἐκκό κρύβεται. Μπαίνουν κάμποσοι χωριάτες καὶ ὑποκλίνονται ταπεινὰ μπρὸς τὸ φέρετρο, μὴ τολμώντας νὰ τὸ πλησιάσουν).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Ἐπίσημα). Δοῦκα Λορέντζο, ἀνοίξτε τὴν καρδιά σας καὶ γυρίστε γιὰ λίγο στὴ ζωὴ: ἤρθαν νὰ σᾶς δώσουν τὸν τελευταῖο χαιρετισμὸ οἱ ἀγαθοὶ σας ὑπῆκοι. Ἐλᾶτε πιὸ κοντὰ φίλοι μου: Ὁ δοῦκας Λορέντζο ἦταν ἓνας καλὸς ἀφέντης γιὰ σᾶς στὴ ζωὴ δὲν θὰ σᾶς κάμῃ κακὸ καὶ μετὰ θάνατο. Ἐλᾶτε πιὸ κοντά. (Οἱ ΧΩΡΙΑΤΕΣ πλησιάζουν μὰ φαίνεται πὼς ἐξακολουθοῦν ἀκόμη νὰ φοβοῦνται).

ΠΡΩΤΟΣ ΧΩΡΙΚΟΣ Ὁ Θεὸς νὰ σὲ σχωρέσῃ, δοῦκα Λορέντζο, καθὼς καὶ ἐγὼ σὲ συγχωρῶ. Πολλὲς φορὲς ἐσὺ κι οἱ κυνηγοὶ σου κατέστρεψαν τὰ σπαρτά μου, κι ὅ,τι ἀπέμεινε ἀπείραχτο ἀπ' τὰ πέταλα τῶν ἀλόγων σου τὸ μάζευε ὁ οἰκονόμος σου, στερεῶντας τὸ ψωμὶ σὲ μένα καὶ στὴ φαμέλια μου. Μὰ ὥστόσο ἤσουν ἀγαθὸς ἀφέντης καὶ γὼ παρακαλῶ τὸν Κύριο, ἅς σοῦ συγχωρέσῃ τ' ἁμαρτήματά σου.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Σ' αὐτὸν πού κεῖται στὸ φέρετρο). Ἡρεμία σινιόρ, ἡρεμία. Καταλαβαίνω πὼς δὲν θὰ μπορῇτε ν' ἀκούσετε δίχως ταραχὴ τὴν πικρὴ αὐτὴ ἀλήθεια γιὰ τὶς κακές σας πράξεις, ἀλλὰ

μὴ ξεχνᾶτε, πὼς εἶστε νεκρός. Πλαγιαῖστε ἤσυχα, σινιόρ, πλαγιαῖσε ἤσυχα.

ΜΙΑ ΧΩΡΙΚΗ Ὁ Θεὸς νὰ σὲ συγχωρήσῃ δοῦκα Λορέντζο, καθὼς καὶ γὼ συγχωρῶ. Μοῦ ἄρπαξες τὴ μικρούλα μου θυγατέρα· γιὰ τὸ δουκικὸ σου καπρίτσιο, καὶ τὸ κορίτσι μου χάθηκε γιὰ πάντα. Μὰ ἦσουν αὐτοὶ νέος κι ὁμορφος, ἦσουν ἀγαθὸς ἀφέντης γιὰ μᾶς καὶ γὼ παρακαλῶ τὸν Κύριο νὰ σχωρήσῃ τὰ κρίματά σου (Κλαίει).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Σ' αὐτὸν ποὺ κεῖται στὸ φέρετρο). Ἡρεμία, σινιόρ, ἡρεμία. Σᾶς ἄρεσαν, θυμᾶμαι οἱ μπλιουνέδες ἀνάμεσα στὰ ὠριμα στάχυα, δὲν σᾶς θυμίζει ἄραγε αὐτὸ κάτω γαλαζία ματάκια κάτω χρυσαφένιες κοτσίδες;

ΑΛΛΟΣ ΧΩΡΙΚΟΣ Τὴν ἐποχὴ ποὺ μόλις εἶχες ἐτοιμαστῇ νὰ πᾶς νὰ λευτερώσῃς τὴν τάφο τοῦ Κυρίου, δοῦκα Λορέντζο, τὸ πλάκωσαν στὸ ξύλο καὶ τὸ θανατώσαν στὴν ὑπηρεσία σου τὸ παιδί μου. Ἀσκημὴ δούλεψη ἔφερερ στὸν Ὑψιστο, δοῦκα, καὶ δὲν θᾶχης συγχώριο μήτε στὴ γῇ, μήτε στὸν οὐρανό.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Σφίγγοντας τὰ δόντια). Τ' ἀκοῦτε δοῦκα; (Πρὸς τοὺς χωρικοὺς). Γυρίστε ἐν εἰρήνῃ στὰ σπίτια σας, φίλοι μου,—ὁ δοῦκας Λορέντζο σᾶς ἄκουσε καὶ μὲ ὑποταγὴ θὰ φέρῃ τὸν κάθε σας λόγο στὸ θρόνο τοῦ Ὑψίστου.

(Οἱ χωρικοὶ φεύγουν).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Σ' αὐτὸν ποῦ κεῖται). Λορέντζο, τρελλὲ Λορέντζο, τί μοῦ ἔκανες;

(Μπαίνει ὁ ΣΙΝΙΟΡ ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ, λίγο μεθυμένος, γονατίζει τρικλίζοντας καὶ λίγο καιρὸ σωπαίνει. Ὁ γελωτοποιὸς Ἐκκὸ ποῦ πρόβαλε τὸ κεφάλι του ἀπὸ τὸ σκέπασμά του, κρύβεται ξανά).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Σᾶς ἀκοῦνε, σινιόρ Κριστόφορο.

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ (Τρικλίζοντας). Δοῦκα ντὶ-Σπαντάρο! Λορέντζο! Ἀγοράκι μου! Πόσο πλήττω δίχως ἐσένα. Συγχώρεσέ με φτωχὸ μου ἀγοράκι. Ὅταν γυρίσαμε ἀπὸ τὴν Παλαιστίνη μαζὶ μὲ τὸν εὐγενικό σου πατέρα καὶ γενήθηκες σύ, τόσο μικρούλης κι ὀλοκόκκινος, ἔδωσα ὄρκο στὸν πατέρα σου, πὼς πάντα θὰ σὲ προσέχω. Κι ἐγὼ πρόσεχα τὰ κρασιά σου, μὰ συμπάθησέ με Λορέντζο, ἐκεῖνοι πίνουν σὰν γκαμήλες. Κι ἐγὼ σήμερα ἄνοιξα ὅλες τὶς κάσες, ἔβγαλα τοὺς πάτους τῶν βαρελιῶν, ἔσκισα τ' τ' ἀσκιά καὶ εἶπα: πῆστε γκαμήλες, γαϊδούρια, καταραμένα σφουγγάρια πῆστε, ἐγὼ ζώνω τὸ σπαθί μου καὶ πηγαίνω νὰ βρῶ αὐτὸν ποῦ σκότωσε τ' ἀγοράκι μου, τὸν ἀγαπημένο μου

Λορέντζο. (Σκουπίζει με τή γροθιά του τὰ μάτια καὶ σηκώνεται τρικλίζοντας).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Μὲ ἀξιοπρέπεια). Ὁ δοῦκας σ' εὐχαριστεῖ Κριστόφορο. Εἶσαι μεθυσμένος παλὴ μου φίλε, μὰ τὰ λόγια σου ἔκαναν ν' ἀνοίξουν τὰ χεῖλη τῆς πληγῆς, καὶ ἐπρόβαλαν δύο ἄλικες σταλαγματιές, ἀπ' τὰ βάθη τῆς καρδιάς του. Εἶναι δικές σου, Κριστόφορο. Τράβα!

(Ὁ ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ φεύγει. Χτυπώντας τὰ κουδουνάκια βγαίνει ὁ γελοιοποιὸς Ἑκκό).

ΕΚΚΟ Καὶ μένα δὲν μοῦ δίνεις τίποτε, Λορέντζο; Τουλάχιστο μιὰ μικρὴ σταλαγματοῦλα αἷμα ἀπ' τὴν καρδιά σου — βαρέθηκα πιά νᾶμαι κακὸς καὶ καμπούρης.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Θὰ σοῦ δώσω κάτι περισσότερο Ἑκκό: Ἐλα καὶ φίλησέ με.

ΕΚΚΟ Φοβοῦμαι.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Σ' ἀγαπάει, δειλὲ μικρούλη.

ΕΚΚΟ Ἄν ἦσουν ζωντανὸς Λορέντζο, θὰ σὲ φιλοῦσα εὐχαρίστως, μὰ ἐγὼ τοὺς φοβοῦμαι τοὺς πεθαμένους. Γιατί νὰ πεθάνῃς Λορέντζο; Εἶναι τόσο ἄσχημο αὐτό. (Κάθεται χάμω, μαζεύοντας τὰ πόδια καὶ ἐτοιμάζεται, καθὼς φαίνεται, γιὰ μιὰ μακρυνὴ καὶ ἐνδιαφέρουσα κουβέντα). Ξέρεις Λορέντζο, εἶναι ἀνάγκη νὰ φύγωμε ἀπ' ἐδῶ. Νομίζεις πῶς εἶμαι ἓνας γελοιοποιὸς καὶ γι αὐτὸ δὲν μὲ πιστεύεις, μιὰ φορὰ ὅμως παίζοντας μαζί μου μ' ἄγγιξες μὲ τὸ ξίφος σου, καὶ τώρα ἔγινα ἓνας ἱππότης ὅμοιος μὲ σένα Λορέντζο. Λοιπὸν ἄκουσε: πάψε πιά νᾶσαι πεθαμένος, πάρε στὰ χέρια τὸ σπαθί σου καὶ ἔλα νὰ πάμε μαζί, σὰν δυὸ ἱππότες.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Χαμογελῶντας). Ποῦ, γενναῖε μου ἱππότη;

ΕΚΚΟ Μὰ πρὸς τὸν Θεό, Λορέντζο. (Ζωηρεύοντας). Ἐσένα σὲ γνωρίζει Λορέντζο, ὅσο γιὰ μένα θὰ πῆς πῶς εἶμαι ἀδελφός σου — ἓνα μικρὸ τέρας. Καὶ ὅταν θὰ τὰ εὐλογήσῃ τὰ σπαθιά μας.... Ἄϊ, αἶ, Λορέντζο, ἔρχονται οἱ μπράβοι σου. Φοβοῦμαι, θὰ κρυφτῶ. (Κρύβεται).

(Σπρώχνοντας ὁ ἓνας τὸν ἄλλον μπαίνουν με ὀρμὴ πλῆθος μεθυσμένων καὶ ἐρεθισμένων ΥΠΗΡΕΤΩΝ. Μερικοὶ μπαίνουν με τὰ καπέλλα στὸ κεφάλι).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Μὲ ὀργή). Κάτω τὰ καπέλλα, ἄθλιοι!.. Πλαγιάστε ἥσυχα, σινιόρ, πλαγιάστε.

ΠΙΕΤΡΟ Μπά, ἄρχισε νὰ βρωμάῃ καὶ ὅλας. Ὅποιος θέλει ἄς πάη

νὰν τοῦ φιλήσῃ τὸ χέρι, ἐγὼ δὲν πάω.

ΜΑΡΙΟ Ἐγὼ θὰ προτιμοῦσα νὰ φιλήσω τὴ ντόννα Φραντσέσκα :
Ἄπ' ὅλες τὶς κυράδες ποὺ εἶδα, αὐτὴ μ' ἄρέσει περσότερο.
Αὐτό, βλέπετε, σινιόρ, εἶναι μιὰ κληρονομικὴ συνήθεια. Ὁ
μπάρμπας μου φιλοῦσε τὴν μητέρα τοῦ δοῦκα Λορέντζο, κι
ἐγὼ θέλω νὰ φιλήσω τὴ γυναῖκα του.

(Γέλοια).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Σὰς ἱκετεύω σινιόρ, πλαγιάστε ἥσυχος. Βλέπω πῶς βρά-
ζει τὸ μαῦρο αἷμα τῆς πληγῆς σας, μὰ τὸ αἷμα αὐτὸ εἶναι
ξένο, Λορέντζο.

ΜΑΝΟΥΤΣΗ Ἐσὺ, Πιетро, μούκλεψες τὸ χρυσὸ σπιροῦνι, θὰ σοῦ
γδάρω αὐριο τὸ πετσί γι αὐτό.

ΠΙΕΤΡΟ Κι' ἐγὼ θὰ σοῦ κόψω τὴ μύτη.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Ἐξω ἀπὸ δῶ μέσα, παληάνθρωποι ! Ἐξω ! (Τραβᾷ τὸ
σπαθί του ὡς τὸ μισό. Οἱ **ΥΠΗΡΕΤΕΣ** κοιτάζουν γύρω του τρομα-
γμένοι).

ΠΙΕΤΡΟ Ἐσὺ φώναξες Μάριο ;

ΜΑΡΙΟ Σῶπα. Μοῦ φάνηκε πῶς ἄκουσα τὴ φωνὴ τοῦ μακαρίτη
δοῦκα, τοῦ γέρω-Ἐνρίκο. Πᾶμε νὰ φύγωμε ἀπὸ δῶ.

ΜΑΝΟΥΤΣΗ Θὰ δῆς πῶς θὰ σοῦ γδάρω τὸ πετσί.

ΜΑΡΙΟ Πάμε, πάμε.

(Φεύγουν).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Σ' αὐτὸν ποὺ κεῖται, μὲ περιφρόνηση). Κι αὐτοὶ εἶναι οἱ
δοῦλοι σας, σινιόρ. Ἐκεῖνοι στοὺς ὁποίους ἐμπιστευόσαστε τὸ
παλάτι σας, τοὺς θησαυροὺς σας καὶ τὴ γυναῖκα σας, τὴν πα-
νῶρια ντόννα Φραντσέσκα. Μὴν προφασίζεστε ἀπάτη καὶ
προδοσία, δυστυχισμένε δοῦκα, μὴ τὰ προσβάλετε τ' αὐτιά
μου μὲ τὶς ἀξιοθρήνητες δικαιολογίες σας, μὴν λερώνετε τὸν
τίμιό τάφο σας. (Μὲ μεγάλη ταραχή). Μὰ πρὸ παντὸς ἡρεμία,
Λορέντζο, ἡρεμία. Ἀκούω πῶς ἔρχεται κατὰ δῶ ἡ ντόννα
Φραντσέσκα, ἀναγνωρίζω τὰ βήματά της, καὶ σὰς ἱκετεύω σι-
νιόρ : γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, πλαγιάστε ἥσυχα ! Συγκεντρῶστε
τὶς δυνάμεις σας, ὅλες σας τὶς δυνάμεις, σινιόρ !

(Σιγὴ : ἀκούγονται εὐκρινέστερα οἱ θλιβεροὶ ἤχοι τοῦ Ρέκβιεμ πίσω
ἀπ' τὸν τοῖχο. Ἀκουμπώντας τὸ χέρι στὸ στήθος τεντώνοντας ὀλό-
κληρο τὸ κορμί του πρὸς τὰ ἔμπρός, ὁ **ΛΟΡΕΝΤΖΟ** ἀναμένει. Μπαί-
νει ἡ ντόννα **ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ** μὲ βαθὺ πένθος, μόνη. Γονατίζει. Σιγὴ.
Στὸ διάστημα αὐτὸ ὁ **ΕΚΚΟ** ξεπροβάλει λιγάκι πίσω ἀπ' τὸ μαῦρο
παραπέτασμα καὶ κλαίει λυπητερὰ χτυπώντας σιγανὰ τὰ κουδουνάκια
του).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Δὲν συγκρατεῖται). Σ' ἀγαπῶ Φραντσέσκα.

ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ (Σιγά). Σ' ἀγαπῶ, Λορέντζο.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Θλιβερά). Μὰ γὼ ἔχω πεθάνει, Φραντσέσκα.

ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ Θᾶσαι πάντα ζωντανὸς γιὰ μένα Λορέντζο.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Θλιβερά) Θὰ μὲ ἀπατήσετε ντόννα Φραντσέσκα.

ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ Δὲν θὰ σ' ἀπατήσω ποτέ, Λορέντζο.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Θλιβερά). Μὰ εἶστε νέα ντόννα Φραντσέσκα.

ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ Γέρασε ἡ καρδιά μου σὲ μιὰ νύχτα Λορέντζο.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Λυπητερά). Εἶναι τόσο πανώρια ἡ μορφή σας, ντόννα Φραντσέσκα! (Μὲ σιγανὸ παράπονο). Τὰ πικρὰ παράπονα δὲν μπόρεσαν νὰ σκοτεινιάσουν τὶς μαῦρες λάμπεις τῶν ματιῶν σας, ὦ, ντόννα Φραντσέσκα! Τὰ πικρὰ δάκρυα δὲν ἔσβυσαν τὰ δροσερὰ ρόδα ἀπ' τὰ μάγουλά σας, ὦ, ντόννα Φραντσέσκα! Τὸ μαῦρο πένθος δὲν ἔκρυψε τὴν ὁμορφιὰ καὶ τὴν λιγεράδα τοῦ κορμιοῦ σας, ὦ, ντόννα Φραντσέσκα, ὦ, ντόννα Φραντσέσκα!

ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ Σκοτείνιασε τὸ φῶς τῶν ματιῶν μου Λορέντζο. Μαρᾶθηκε τὸ πρόσωπό μου, σὰ φύλλο κάτω ἀπ' τὴ σκληρὴ πνοὴ τοῦ σορόκκου, καὶ κάνει νὰ γέρνῃ στὴ γῆ τὸ κορμί μου ὁ ἀφόρητος καὶ πικρὸς καῦμός.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Λὲς ψέμματα Φραντσέσκα!

ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ Τ' ὀρκίζομαι Λορέντζο!

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Μὲ φωνὴ ποὺ τρέμει). Πλαγιαῖστε ἡσυχος, σινιόρ, πλαγιαῖστε. Τὸ ἐλέπω πὼς φουσκώνει τὸ στήθος σας Λορέντζο, τὸ ἐλέπω πὼς ἀπ' τὰ ἄπονα λόγια τοῦ ἔρωτος λαχταράει ἡ σπαραγμένη καρδιά σας, καὶ σᾶς λυπᾶμαι Λορέντζο.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Φύγετε Ντόννα Φραντσέσκα. Ἀφήστε με μόνο μὲ τὸ χαμένο φίλο μου. Μὲ τὴν ὁμορφὴ θλίψη σας ξεσκίζετε τὶς καρδιές μας, γι αὐτὸ σᾶς ἐξορκίζω στ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἀφήστε μας.

(Ἡ ντόννα Φραντσέσκα κλαίει).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Μὲ πόνο). ὦ ντόννα Φραντσέσκα! ὦ ἀγάπη μου, ὦ φωτεινὴ νεανικὴ μου ἡλικία! (Κλαίει σιγανὰ σκεπάζοντας μὲ τὰ χέρια του τὸ πρόσωπο). Ἔλα νὰ τὸν φιλήσῃς, Φραντσέσκα. Ἐγὼ δὲν σὲ ἐλέπω.

(Μὲ θρήνους ἡ ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ φιλεῖ τὸ νεκρό).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Σκεπάζοντας τὸ πρόσωπο). Φιλῆστε τον πιὸ δυνατά, ντόννα Φραντσέσκα, δὲν θὰ τὸν ξαναδῆτε ποτὲ πιά. Φιλεῖστε τον πιὸ δυνατά! Ὁ Ὑψιστος ἔβαλε στὸ χέρι μου τὸ σπαθί, καὶ τιμώρησε μὲ θάνατο τὸν τρελλὸ Λορέντζο — μὰ ὥστόσο, ἦταν

ένας ιππότης. Ἰππότης τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἦταν ἐκεῖνος, Φραντσέσκα. Καὶ τώρα ἀφῆστε μας.

(Ὁ ΕΚΚΟ κρύβεται τρομαγμένος. Μὲ δάκρυα ἡ ΝΤΟΝΝΑ ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ κατεβαίνει ἀπ' τὸ βᾶθρο γονατίζει ἀκόμα μία φορά καὶ φεύγει. Σιγή. Ἀκούγονται οἱ στερνοὶ ἤχοι τοῦ νεκρώσιμου ᾠσματος).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Σ' αὐτὸν ποὺ κεῖται στὸ φέρετρο). Σᾶς εὐχαριστῶ, σινιόρ, ποὺ ἐκτελέσατε τὴν παράκλησή μου καὶ πλαγιάζετε ἡσυχος. Τὸ ἔβλεπα τί κόπο σοῦ ἔκανε αὐτό, καὶ σ' εὐχαριστῶ ἀκόμη μιὰ φορά, Λορέντζο. Τώρα εἵμαστε μόνοι—καὶ γιὰ πάντα. Ἔλα νὰ πᾶμε λοιπὸν Λορέντζο, στὸ ἄγνωστο, στὸ ἄπειρο.
(Τὴν ἴδια στιγμή σβύνουν ὅλα τὰ φῶτα).

ΑΥΛΑΙΑ

ΕΙΚΟΝΑ ΠΕΜΠΤΗ

Τὸ ἴδιο σαλόνι ποὺ ἦταν καὶ στὴν πρώτη εἰκόνα τῆς πρώτης πράξης. Βραδιάζει πίσω ἀπ' τὰ μισάνοιχτα παράθυρα φαίνονται οἱ βουνοκορφές ποὺ πορφυρόνονται μέσα στὶς στερνές ἀχτίδες τοῦ ἡλίου ποὺ δύνει. Τὸ τζάκι φλογίζεται. Ἦδη ἀνάβουν μερικὰ φῶτα, μὰ δύο ὑπηρέτες, σκαρφαλώνοντας στοὺς τοίχους, ἐξακολουθοῦν ν' ἀνάβουν καὶ ἄλλα. Σιγαλιά.

ΠΙΕΤΡΟ Γιατί ἄραγες μᾶς εἶπαν ν' ἀνάψωμε τόσα φῶτα; Μήπως περιμένουν ἀπόψε κανένα;—θαρρῶ πὼς δὲν ἄκουσα νὰ λένε τίποτα τέτοιο.

ΜΑΡΙΟ Πάψε Πιетро. Μιᾶς τόσο ἀνόητα, λές καὶ δὲν ξέρεις τίποτες.

ΠΙΕΤΡΟ (Βάναυσα). Καὶ ποῦ θές νὰ ξέρω; Ὅποτε ἔχουνε ἀνάγκη μὲ φωνάζουν, μὰ σὰν τύχη καὶ δὲν μὲ χρειάζονται λένε: ξεκουμπίσου.

ΜΑΡΙΟ Αὐτὸ τὸ ξέρουνε ὅλοι. Σήμερα ἦρθε ἓνας ἀστὸς ἀπ' τὸ Σπαντάρη κι ἐκεῖνος τῶξερε αὐτό. Μοναχὰ σὺ δὲν ἔμαθες τίποτες.

ΠΙΕΤΡΟ Καὶ μήτε θέλω νὰ μάθω. Πές μου μοναχά, τί χρειάζονται τόσα φῶτα;

ΜΑΡΙΟ Γιατί ἔτσι πρόσταξε ὁ δούκας Λορέντζο.

ΠΙΕΤΡΟ Καὶ γιατί τὸ πρόσταξε αὐτό;

ΜΑΡΙΟ Γιατί απόψε ὁ δούκας Λορέντζο περιμένει μουσαφiriεύς.

ΠΙΕΤΡΟ Νάτα δὲν τόλεγα γὰρ πὼς θάχωμε μουσαφiriεύς. Αὐτὸ μποροῦσες νὰν τὸ πῆς κι ἀπ' τὴν ἀρχή.

ΜΑΡΙΟ (Μὲ στεναγμό). Εἶσαι κουτὸς Πιερρό. Κανένας μουσαφiriῆς δὲν θάρθῃ ἀπόψε, μοναχὰ πού ὁ Λορέντζο τοὺς περιμένει.

ΠΙΕΤΡΟ Μὰ πὼς μπορεῖ νὰ περιμένη μιὰ καὶ δὲν θάρθουνε;

ΜΑΡΙΟ Ἐκεῖνος φαντάζεται πὼς θάρθουνε. Καταλαβαίνεις, κουτεντέ, τὸ φαντάζεται. Φαίνεται πὼς καὶ τοῦ λόγου σου κάτι θὰ φαντάξῃσαι σὰν εἶσαι μεθυσμένος. Γιατί ἔσκουζες χιτὲς μέσα στὸν ὕπνο σου μεθυσμένος;

ΠΙΕΤΡΟ Μοῦ φάνηκε πὼς μέδερνε μὲ καμπτοῖκι ὁ σινιὸρ Κριστόφορο

ΜΑΡΙΟ Τὸ ἐλέπεις λοιπόν.

ΠΙΕΤΡΟ Καὶ μήπως ὁ δούκας Λορέντζο εἶναι μεθυσμένος.

(Γελᾷ. Μπαίνει ὁ οἰκονόμος Πετροῦτσιο).

ΠΕΤΡΟΥΤΣΙΟ Ἐμπρός, ἀκαμάτηδες! Ἐμπρός! Τί χαζεύεις ἐκεῖ Πιερρό;

ΜΑΡΙΟ Ἀγαπητὲ σινιὸρ Πετροῦτσιο, εἴσαστε τόσο ἔξυπνος ἄνθρωπος, πού σᾶς ἀκούει κι αὐτὸς ὁ σινιὸρ Κριστόφορο. Ξηγήστε σ' αὐτὸν τὸν βλάκα τί ἔπαθε ὁ δούκας μας.

ΠΕΤΡΟΥΤΣΙΟ Αὐτὸ δὲν εἶναι δική σας δουλειὰ φιλαράκο μου.

ΠΙΕΤΡΟ Νά, πού τὸ ξηγήσατε. Ποιὸς λοιπὸν εἶναι πιὸ βλάκας Μάριο, σὺ γιὰ ἐγώ;

ΠΕΤΡΟΥΤΣΙΟ (Ἐξετάζοντας τὴν ὀροφή). Κι οἱ δύο σας. Ἀπλῶς ὁ δούκας εἶναι λίγο ἀδιάθετος. Ἐχει πυρετό.

ΠΙΕΤΡΟ Καὶ γιατί τότε ὅλα αὐτὰ τὰ φῶτα;

ΠΕΤΡΟΥΤΣΙΟ Γιὰ νὰ ξεκουμπιστῇς ἀπὸ δῶ, νά γιατί! (Ὑποκλίνεται βαθεῖα στὸν ΣΙΝΙΟΡ ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ). Καλησπέρα σας σινιόρ.

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ Ἀχ, Πετροῦτσιο, Πετροῦτσιο, πότε πιά θὰ ἀδυνατήσης, ἔστω καὶ λιγάκι γιὰ νὰ μὴ χωράῃ μέσα σου τόσο κρασί;

ΠΕΤΡΟΥΤΣΙΟ Τότε θὰ μοιάζω μ' ἓνα μακρὸν ὑδραυλικὸ σωλῆνα, σινιόρ, ἀπ' ὅπου ὅλα περνᾶν καὶ τίποτε δὲν ἀπομένει.

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ (Τὸν φοβερίζει μὲ τὸ δάκτυλο). Ἐλα, ἔλα σινιὸρ οἰκονόμε! (Στεναίνει). Πίστετε ὅσο θέλετε Πετροῦτσιο, — τώρα πιά δὲν ὑπάρχει κανένας γιὰ τὸν ὁποῖο θὰ φυλάγεται τὸ κρασί. Φτωχὲ Λορέντζο! Φτωχὲ Λορέντζο! Τὸ φανταζόμουν αἶραγες ποτὲ ὅταν γυρίζαμε μὲ τὸν πατέρα του ἀπ' τὴν Παλαιστίνη, πὼς περίμενε τὴν περήφανη γεννιά — τῶν δονκῶν Σπαντάρο — μιὰ τόση φριχτὴ συμφορὰ. Τί εἶναι τώρα; Ποῦ ἄραγε κονεύει τὸ ἀθάνατο πνεῦμα του; Σήμερα τὸν κοίταξα μὲ τόση ἐπιμονὴ μέσα στὰ μάτια, πού μπορούσα νὰ τρυπήσω ἓνα βαρέλι μὲ τὸ

βλέμμα ἔκεινο, κι αὐτὸς μοῦ χαμογελοῦσε καὶ εἶπε τόσο τρυφερά, πὺν θάβαζε τὰ κλάμματα κι ἕνας ἀβάφτιστος τοῦρκος ἀκόμα:

«Ποιὸς εἶστε σεῖς; Δὲν σᾶς γνωρίζω. Βγάλτε τὴ μάσκα σινιόρ!»

ΠΕΤΡΟΥΤΣΙΟ Ναί, ναί. Πολὺ περιέργο αὐτὸ, σινιόρ Κριστόφορο!

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ Ἀγοράκι μου, τοῦ λέγω, δοῦκα Λορέντζο γιὰ σκέψου μοναχά: ἂν ἦταν αὐτὸ μιὰ μάσκα, θὰ φοροῦσα ποτὲ μιὰ τόσο φριχτὴ μούρη; (Σκουπίζει τὰ δάκρυα). Ἀγοράκι μου, τοῦ λέγω, ἐγὼ δοῦκα Λορέντζο, πιάσε μὲ τὸ χέρι σου αὐτὸ τὸ σημάδι, πὺν τὸ δέχτηκα, ὅταν ὑπερασπιζόμουν τὸν τάφο τοῦ Κυρίου. Μήπως ἔχουν ποτὲ οἱ μάσκες τέτοια σημάδια;

ΜΑΡΙΟ Λοιπὸν, λοιπὸν; Ἅγιος ὁ θεός!

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ Τᾶγγιξε ὁ σινιόρ Λορέντζο μὲ τὸ χέρι καὶ λέει: τί ἄσχημη μάσκα πὺν φορᾶτε σινιόρ, θᾶναι καμωμένη καθὼς φαίνεται ἀπὸ δύο ἐνωμένα κομμάτια.....Φτωχὲ Λορέντζο! Φτωχὲ Λορέντζο! (Ἐμφανίζεται ὁ γελωτοποιὸς **ΕΚΚΟ** τρυπώνει σὲ μιὰ γωνιά, καὶ μαζεῦεται σὰν κουβάρι. Στενάζει πολὺ βαθειά).

ΠΕΤΡΟΥΤΣΙΟ Νά κι ὁ Ἐκκὸ μελαγχόλησε, σινιόρ Κριστόφορο. Κακὸ σημάδι γιὰ τὸ σπίτι ὅπου κι ὁ γελωτοποιὸς ἀρχίζει νὰ στενάζει σὰ σκυλὶ πὺν κρυώνει. Ὁ ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ νὰ ζήσει δίχως τὸ γέλοιο, σινιόρ Κριστόφορο, κι ὅταν πεθάνῃ τὸ γέλοιο τότε πεθαίνει κι ὁ ἄνθρωπος. Γέλασε λιγάκι Ἐκκὸ, κι ἄς μὴ λὲς τίποτε, γέλασε μοναχὰ νὰ νιώσῃ χαρὰ ἡ ψυχὴ μου.

ΕΚΚΟ (Βαριαναστενάζει). Δὲ μπορῶ, σινιόρ Πετρούτσιο.

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ Μήπως δὲν σοῦ φαίνεται ἄστεϊο Ἐκκὸ πὺν ἔχω τέτοια μουστάκια;

ΕΚΚΟ (Βαριαναστενάζει). Πολὺ ἄστεϊο, σινιόρ Κριστόφορο.

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ Γιατί δὲν γελᾷς λοιπὸν;

ΕΚΚΟ Δὲ μπορῶ σινιόρ Κριστόφορο.

ΠΕΤΡΟΥΤΣΙΟ Τὸ βλέπετε λοιπὸν, πέθανε τὸ γέλοιο. Φτωχὲ δοῦκα Λορέντζο!

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ Ναὶ φτωχὲ Λορέντζο!

(Ὅλα τὰ φῶτα εἶναι ἀναμμένα, οἱ ὑπηρετές φεύγουν).

ΠΕΤΡΟΥΤΣΙΟ Μάριο, πήγαινε ν' ἀναγγείλῃς στὴ ντόννα Φραντσέσκα πὺς τὰ φῶτα εἶναι ἀναμμένα καὶ πὺς ὅλα εἶναι ἔτοιμα.....γιὰ τὴν ὑποδοχὴ τῶν ξένων.

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ Ποιῶν ξένων; Ποιοὶ ξένοι μποροῦν νὰ μᾶς ἔρθουν τώρα σινιόρ οἰκονόμε—γιὰ σκεφθῆτε το καὶ σεῖς.

ΠΕΤΡΟΥΤΣΙΟ (Χειρονομεῖ). Καὶ σὺ Πιερρό, σύρε νὰ πῆς νὰ κατεβάσουν τὴ γέφυρα.

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ Γιατί πάλι αὐτό;

ΠΕΤΡΟΥΤΣΙΟ Ἐτσι πρόσταξε ὁ δοῦκας.

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ Ὁ Λορέντζο; Καὶ γιατί τὸν ἀκοῦς πάλι σύ;

ΠΕΤΡΟΥΤΣΙΟ Ἄν ἀκούγατε καὶ σεῖς σινιὸρ Κριστόφορο τὴν φωνή του, ἂν βλέπατε τὴν προστακτικὴ κίνησιν τοῦ χειριοῦ του, καὶ σεῖς θὰ τὸν ὑπακούγατε.

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ Ἐγώ; Ποτέ!

ΕΚΚΟ Θὰ τὸν ὑπακούγατε, σινιὸρ Κριστόφορο. Τί ἤμουν ἐγώ; Ἐνας μικρὸς καὶ μοχθηρὸς καμπουράκος ποὺ τὸν βρῆκαν στὴ ρεμματιά τοῦ παλατιοῦ. Ἐκεῖνος τὸ θέλησε καὶ γίνηκα τὸ γέλοιο τοῦ σινιόρο, ὥστόσο τὸ τί θὰ γίνω ἀργότερα, δὲν τὸ μαντεύετε καὶ σινιόροι. Μὰ γὰρ θὰ γίνω αὐτὸ ποὺ θὰ μὲ προστάξῃ ὁ ἀφέντης μου Λορέντζο.

ΠΕΤΡΟΥΤΣΙΟ Τὰ δάκρυά του.

ΕΚΚΟ (στενάζοντας) Ὅχι.

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ Ἡ φρίκη του;

ΕΚΚΟ (Στενάζοντας) Ὅχι. Ἡ φωτιά του! Ἐγὼ ἤμουν τὰ δάκρυά του, δὲν ξέρω ὅμως ἂν ἤμουν καὶ ἡ φρίκη τοῦ σινιὸρ Κριστόφορο, μὰ τώρα θὰ γίνω ἡ φωτιά. Μοῦ εἶπε καὶ μένα ὅπως καὶ σᾶς: «Ποιὸς εἶστε σινιόρ; Δὲν σᾶς γνωρίζω. Βγάλτε τὴ μάσκα». Κι ἐγὼ ἔκλαψα, σινιόροι καὶ ἀποκρίθηκα: Καλὰ Λορέντζο θὰ βγάλω τὴ μάσκα ἀφοῦ τὸ προστάξεις.

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ Ὅχι, ἦσουν πιὸ καλὸς ὅταν γελοῦσες Ἐκκό.

(Μπαίνει ἡ σινιόρα **ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ** με ἀκολουθία κυριῶν καὶ κυρίων. Σιωπηλὰ καὶ μελαγχολικὰ σκορπίζονται στὴ σάλα, νοιώθοντας ἀμνηχανία γιὰ τὴν λαμπρότητα καὶ τὴ φωταψία της).

ΕΝΑΣ ΚΥΡΙΟΣ (Σιγά). Μοῦ φαίνεται πὼς ἔχω νὰ σᾶς φιλήσω ἕναν ὁλόκληρο αἰῶνα, Ἐλεωνόρα.

ΕΛΕΩΝΟΡΑ Καὶ δὲν θὰ μὲ φιλήσετε ἀκόμα ἕναν αἰῶνα σινιόρ.

Ο ΚΥΡΙΟΣ Τί σκληρὴ ποὺ εἶναι ἡ καρδιά σας, θεά: δὲν τῆς ἀρκεῖ ἕνας αἰῶνας, παρὰ θέλει κι ἄλλον ἕνα.

ΝΤΟΝΝΑ ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ Θὰ σᾶς παρακαλέσω σινιόροι, νὰ μοῦ κάνετε μιὰ μεγάλῃ χάρη. Θὰ ξέρετε βέβαια πὼς ὁ ἄντρας μου, πὼς ὁ δοῦκας Λορέντζο δὲν εἶναι πολὺ καλὰ στὴν ὑγεία του: περιμένει τοὺς μουσαφιρέους ποὺ δὲν καλέσαμε, καὶ σίγουρα θὰ φαντασθῇ πὼς θάσαστε σεῖς, ἀγαπητοὶ σινιόροι — οἱ ξένοι τοῦ Λοιπὸν σᾶς παρακαλῶ, μὴν δείξετε μήτε ἐκκληξιν, μήτε φόβο, — ὁ δούκας Λορέντζο ἔχασε λίγο τὴ μνήμη του, ξεχνάει μάλιστα καὶ τὰ προσφιλῇ του πρόσωπα ἀκόμα, ἀλλ' ἀπαλὰ καὶ προ-

σεκτικά βγάλετέ τον από την πλάνη του. Ἐμπιστεύομαι στὴν ἐξυπνάδα καὶ στὴν ἀγαθότητά σας, σινιόροι. Ἀναγγείλατε στὸν δούκα Λορέντζο (σκεπάζει μὲ τὰ χέρια τὸ πρόσωπο), πὼς οἱ ξένοι ἄρχισαν νὰ προσέρχονται.

ΕΚΚΟ (Στενάζοντας). Ἦμουν τὸ γέλοιο του, ἤμουν τὰ δάκρυά του — τί θὰ γίνω τώρα ; (Σηκώνεται γιὰ νὰ φύγῃ).

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ Ποῦ πᾶς Ἐκκό ;

ΕΚΚΟ Ὅπου μὲ στέλνει ἡ θέληση τοῦ κυρίου μου.

ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ Σινιόρ Πετρούτσιο, ἐλπίζω νὰ μὴ ἔχετε ξεχάσῃ τοὺς μουσικούς. Ἐμαθάν ἄραγε ἀρκετὰ καλὰ ἐκεῖνο πού ἐσύνθεσε γι αὐτοὺς ὁ δούκας Λορέντζο ;

ΠΕΤΡΟΥΤΣΙΟ Οἱ μουσικοὶ περιμένουν μόνο τὴ διαταγὴ σας, μαντόννα.

ΦΩΝΕΣ Σιγώτερα ! Σιγώτερα ! Ὁ δούκας Λορέντζο ! ὁ δούκας Λορέντζο !

(Ἀπάνω στὴν κατάφωτη σκάλα ἐμφανίζεται ὁ ΔΟΥΚΑΣ ΛΟΡΕΝΤΖΟ. Φοράει τὸ ἴδιο κουστούμι, πού εἶχε καὶ στὸ μπάλο, καὶ τὸ ἴδιο ξεσκισμένο πουκάμισο, πού γυμνώνει τὸ στήθος μὲ τὸ ματωμένο λεκκὲ κατάντικον στὴν καρδιά. Τὸ πρόσωπό του εἶναι κατάχλωμο. Στέκει, καὶ ρίχνοντας μιὰ φωτεινὴ ματιὰ στὴ σάλα πού λαμποκοπάει, ὑποκλίνεται μὲ φιλοφρόνηση κ' εὐπροσηγορία).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Εἶμαι εὐτυχὴς πού σᾶς ἐλέπω, ἀγαπητοί μου μουσαφί-
ρέοι. Ἀπὸ τὴ στιγμή αὕτῃ τὸ παλάτι μου εἶναι στὴ διάθεσή
σας, κ' ἐγὼ γίνομαι ἀπλὸς δοῦλος σας. Πετρούτσιο, εἶναι καλὰ
φωτισμένος ὁ δρόμος ;

ΠΕΤΡΟΥΤΣΙΟ Μάλιστα, σινιόρ.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Μὴ ξεχνᾶς φίλε μου, πὼς μᾶς ἐλέπει ἡ νύχτα. Καὶ μεῖς
θὰ τῆς δεῖξωμε σινιόροι, τί θὰ πῇ ἓνα λαμπερὸ καὶ ζωντανὸ
φῶς ! (Κατεβαίνει).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Τί χαριτωμένες μάσκες ! Εἶμαι τόσο εὐτυχισμένος, σινι-
όροι, πού μὲ τιμήσατε μὲ τὴν ἐπίσκεψή σας καὶ θαυμάζω
ἀτέλειωτα τὴν ἀνεξάντλητὴ ἐξυπνάδα σας. Ποιὸς εἶστε σεῖς,
σινιόρ ; Δὲν σᾶς γνωρίζω. Βγάλτε τὴ μάσκα ἂν θέλετε νὰ σᾶς
χαιρετήσω φιλικά.

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ (Σχεδὸν κλαίγοντας). Μὰ εἶμαι γώ, Λορέντζο — Ἐγὼ —
Ὁ Κριστόφορο ! Μήπως δὲν μὲ γνώρισες ;

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Μὲ συγκινητικὴ πεποίθηση). Ἀλλὰ πὼς μποροῦσα νὰ
σᾶς γνωρίσω, ἀγαπητέ μου σινιόρ, ἀφοῦ φορᾶτε μιὰ τόση φο-
βερὴ μάσκα ; Ἐγνώριζα κάποτε ἓνα σινιόρ Κριστόφορο, ἦταν
παιδικὸς μου φίλος, καὶ τὸν ἀγαποῦσα, — σᾶς ὅμως δὲν σᾶς

γνωρίζω. Βγάλτε τὴ μάσκα ἀγαπητὲ σινιόρ, σᾶς ἱκετεύω, βγάλτε την.

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ (Κλαίοντας) Τότε πρόσταξε καλύτερα νὰ μὲ πετάξουν στὰ σκυλιά, ἐγὼ δὲ μπορῶ πιά.

ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ Σινιόρ Κριστόφορο!

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Τί παθαίνει αὐτὸς ὁ σινιόρ; Γιατί ἀλλάζει τόσο παρὰ-ξένα ἢ μάσκα του; Λυποῦμαι πολὺ σινιόρ, θάμουννα ἀφάνταστα εὐτυχὴς ἂν μποροῦσα νὰ σᾶς ἀναγνωρίσω. Μὰ δὲν μπορῶ, συγχωρήστε με σινιόρ. Ποῖος εἶναι αὐτὸς ὁ χοντροὺς καὶ γελοῖος σινιόρ μὲ τὴν κόκκινη μύτη; Τί κωμικὰ μάσκα!

ΠΕΤΡΟΥΤΣΙΟ Πρὸ ὀλίγου εἶχα τὴν τιμὴ σινιόρ Εἶμαι ὁ Πετρούτσιο, ὁ οἰκονόμος.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Θέλετε νὰ πῆτε πὼς φορᾶτε τὴ μάσκα τοῦ Πετρούτσιο;

ΠΕΤΡΟΥΤΣΙΟ Naί,— τὴ μάσκα τοῦ Πετρούτσιο.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Γελῶντας). Πολὺ ἄσχημα ἐκάνατε, ἀγαπητέ μου σινιόρ, νὰ διαλέξετε μιὰ τόσον ἄσχημη μάσκα. Ὁ οἰκονόμος μου εἶναι ἓνας παμπόνηρος λοπαδύτης, κ' ἡ μύτη του δὲν θὰ κοκκίνησε βέβαια ἀπ' τὶς προσευχές.

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ Ἄγοράκι μου!

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Ἀχ, ναί. Μήπως εἶδε κανεὶς ἀπὸ σᾶς, σινιόροι τὴν κόκκινη μάσκα, ποὺ τὴν τύλιγε ἓνα φεῖδι καὶ τὴν δάγκανε στὸ στήθος; Νά, σ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ μέρος. Λένε (γελᾷ), λένε (γελᾷ) πὼς εἶναι ἡ καρδιά μου σινιόροι. Τί κωμικὸ ἄστεῖο, λὲς καὶ δὲν εἶναι γνωστὸ σ' ὅλο τὸν κόσμον πὼς ὁ Λορέντζο, ὁ δούκας ντὶ-Σπαντάρο, δὲν ἔχει ὀχιὲς στὴν καρδιά!

ΕΝΑΣ ΚΥΡΙΟΣ (Ἀπόσεχτα). Κάπου τρυπηθήκατε, δούκα Λορέντζο, τὸ πονκάμισό σας εἶναι ματωμένο.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Πρόθυμα). Μὰ αὐτὸ ἐδῶ; εἶναι μιὰ πολὺ παράξενη ἱστορία σινιόροι, μιὰ ἱστορία ποὺ μοιάζει μὲ παραμῦθι. Ἦμουν στὸν πύργο, ὅταν ἓνας ἄγνωστος ποὺ ἔκρυβε τὸ πρόσωπό του κάτω ἀπὸ μιὰ φοβερὴ μάσκα, ἔσβυσε τὸ φῶς καὶ μοῦ ρίχθηκε μέσ' στὸ σκοτάδι, καὶ τὸ χτύπημα αὐτὸ μοῦ τὸ κατάφερε στὴν πλάτη: καθὼς βλέπετε, σινιόροι, τὸ ξίφος μπήκε κάτω στ' ἀριστερὸ πλευρὸ καὶ ἐγῆκε ἀπὸ δῶ, ἀπὸ τὸ στήθος. Ἄν καὶ προδοτικὸ ὥστόσο ὅμως εἶναι ἓνα ἐπιτήδαιο χτύπημα. Ἡ καρδιά μου, εἶναι πέρα ὡς πέρα τρυπημένη.

ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ (Φροντίζοντας νὰ τραβήξῃ τὴν προσοχὴ τοῦ Λορέντζου ἀπ' τὴν πληγὴ ποὺ κείνος τὴν ξεσκεπάζει δείχνοντάς τιν πρόθυμα). Λορέντζο!

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Κοιτάξετε σινιόρ, τί μαεστροζίκιο χτύπημα !.

ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ Κοιτάξετε με, Λορέντζο. Γιατί δὲν μοῦ χαμογελάτε πιά; ἐνοστάλησα τόσο πολὺ τὸ χαμόγελό σας, μοῦ φαίνεται πὼς ἔδυσε γιὰ πάντα ὁ ἥλιος.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Τί γοητευτικὴ πού εἴστε, σινιόρα. Βλέπω μόνον τὸ λιγυρό σας ἀνάστημα καὶ τὸ μικρό σας ποδαράκι, ἐπιτρέψτε με ὥστόσο νὰ γίνω ἀδιάκριτος, οὐρανία, καὶ νὰ δῶ τὰ μάτια σας.....Πῶς ἀστράφτουν! Ὡς κι ἀνάμεσα στὸ ἀνοιγμα τῆς μαύρης καὶ κακίᾳς αὐτῆς μάσκας βλέπω πόσο πανώρια εἶναι. Ποιὰ εἴστε, σινιόρα, δὲ σᾶς γνωρίζω.

ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ Ὑψιστε! Εἶναι δυνατόν νὰ μὴ με ἀναγνωρίξης, Λορέντζο ;

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Μὲ τὴν ἴδια τραγικὴ πεποιθήση). Βγάλτε τὴ μάσκα, σινιόρα, σᾶς ἱκετεύω. Μοῦ φαίνεναί παράξενη ἡ ἐρώτησή σας : ἐγάλτε τὴ μάσκα, ἀγαπητὴ σινιόρα, τότε θὰ σᾶς χαιρετήσω, πρόθυμα καὶ πολὺ φιλικά. Στ' ἀνάστημα μοῦ φαίνεται πὼς μοιάζετε μὲ τὴν σινιόρα Αἰμιλία. Μὰ ὄχι (κουνάει τὸ κεφάλι), ἡ σινιόρα Αἰμιλία δὲν εἶναι τόσον καλοφτιαγμένη. Ποιὰ εἴστε;

ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ (Κλαίοντας). Εἶμαι ἡ γυναῖκα σου Λορέντζο, ἡ ντόννα Φραντσέσκα. Θυμᾶσαι ἀγαπημένε μου τ' ὄνομα αὐτό: Φραντσέσκα ;

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Ζαρώνοντας τὰ φρεῖδια). Φραντσέσκα ; Ναί ἔτσι λεγότανε ἡ γυναῖκα μου μὰ γὼ τὴν ἔχασα τὴ γυναῖκα μου, μήπως δὲν σᾶς μίλησαν γι αὐτὸ σινιόρα ; Ἡ ντόννα Φραντσέσκα δὲν ὑπάρχει πιά.

ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ Θυμήσου πόσο μ' ἀγαποῦσες Λορέντζο, κοίταξε τὰ μάτια μου. Ἔλεγες πὼς ἀπὸ χιλιάδες γυναῖκες θὰ μ' ἀναγνώριζες μόνον ἀπ' τὰ μάτια μου. Ἀκουσε καλὰ τὴ φωνή μου Λορέντζο.....μὰ σὺ δὲ μὲ βλέπεις;

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Μὲ τρυφερὴ μορφή). Ἡ φωνή σας εἶναι τόσον ἀπαλὴ κι ἀγαθὴ, σινιόρα, μέσα σ' αὐτὴ ἀκούω τὰ λόγια μιᾶς παρθενικῆς καρδιάς γιατί λοιπὸν παίζετε τόσον σκληρὰ μαζί μου ; Εἶναι σκληρὸ αὐτὸ ποὺ κάνετε, σινιόρα. Δὲν πρέπει νὰ κοροῦδεύετε τὸ Λορέντζο καὶ νὰ στριφογυρνᾶτε τὸ στιλέτο μέσα στὰ στήθη του. Ἐχασα τὴ γυναῖκα μου σινιόροι, τὴν ἔλεγον ντόννα Φραντσέσκα, καὶ γὼ τὴν ἔχασα.

ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ Δὲν με πιστεύεις, ἀγαπημένε. Μ' ἄφησέ με ν' ἀγγίξω μὲ τὰ χεῖλιά τὴν ματωμένη πληγὴ σου, καὶ σὺ τότε, μέσα ἐπὶ τρυφερὸ αὐτὸ φίλημα θ' ἀναγνωρίσης τὴν καλή σου Φραντσέσκα. (Πέφτει ἐπάνω στὴν πληγή).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Τὴν ἀποθεῖ μὲ ἔκφραση ἄκρας φρίκης καὶ πόνου). Τί κάνετε σινιόρα; Πίνετε τὸ αἷμα μου. Σᾶς ἱκετεύω, λυπηθεῖτε με: ἔχετε κολλήσει στὴν καρδιά μου καὶ ρουφᾶτε τὸ αἷμα μου. Πονῶ. Ἀφήστε με.

(Ἡ ντόννα Φραντσέσκα κλαίει ἀπομακρυσμένος ἀπὸ κοντά της μ' ἔκφραση πόνου καὶ μεγάλου τρόμου ὁ Λορέντζο φροντίζει νὰ κλείσῃ τὴν πληγὴ, μὰ τὰ δάκτυλά του τρέμουνε).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Κλείνοντας τὴ πληγὴ ἀποπειρᾶται νὰ χαμογελάσῃ). Τί πικρὸ παίχνιδι σινιόροι! Εἴδατε πῶς πιπιλοῦσε τὴ καρδιά μου ἓνα θαμπίο;

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ (Μὲ ὀργή). Τρελάθηκες Λορέντζο! εἶναι ἡ γυναῖκα σου.

ΕΝΑΣ ΚΥΡΙΟΣ Σᾶς προσβάλλουν, ντόννα Φραντσέσκα.

ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ (Παύοντας τὰ κλάματα, λέει μὲ ὀργή). Ἐσεῖς τὸν προσβάλλετε, σινιόρ! Ὁ Λορέντζο ὁ δούκας Σπαντάρο δὲ μπορεῖ ποτὲ νὰ προσβάλλῃ μιὰ γυναῖκα κι ὅταν εἶναι τρελλὸς ἀκόμα.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Στὸν Πετρούτσιο σιγά). Τί συμβαίνει, σινιόρ; Γιατί ταράχθηκε τόσο πολὺ αὐτὴ ἡ χαριτωμένη μάσκα;

ΠΕΤΡΟΥΤΣΙΟ Δὲν ξέρω.

ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ Φωνάζτε τοὺς μουσικούς, Πετρούτσιο.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Μὲ χαρά). Ναί, ναί, φωνάζτε τοὺς μουσικούς.

ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ (Τρυφερά). Σᾶς παρακαλῶ νὰ γίνετε πιὸ προσεκτικός, ἀγαπητέ μου Λορέντζο. Τώρα ὁ σινιὸρ Ρομουάλντο θὰ σᾶς ψάλλῃ ἐκεῖνο τὸ χαριτωμένο τραγουδάκι ποὺ μοῦ ἀφιερῶσατε στὴν ἐποχὴ τῆς φωτεινῆς μας ἀγάπης.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Καὶ πάλιν χωρατεύετε σινιόρα. Ἐγὼ δὲν σᾶς ἀγάπησα ποτέ.

ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ (Μὲ πόνο). Μὴν τὸν ἀκοῦτε σινιόροι, σᾶς παρακαλῶ νὰ καταλάβετε τὴν θέση σας, δούκα, κι ἂν μοῦ ἐπιτρέπεται, θὰ καθίσω κι ἐγὼ κοντά σας, σινιὸρ Ρομουάλντο· δεῖξτε του αὐτὸ ποὺ στὴν ἐποχὴ τῆς φωτεινῆς μας ἀγάπης, ἐχάραξε τὸ ἴδιο του τὸ χέρι. Ἀναγνωρίζετε τὸ γράψιμό σας, ἀγαπητέ μου Λορέντζο;

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Μὲ φιλοφροσύνῃ). Δεῖξτε μου τὸ σινιόρ. Ναί εἶναι τὸ γράψιμό μου αὐτό, — μὰ τί ἐξαίσιον παίχνιδι. (Βλέπει μὲ προσοχὴ τὴ Φραντσέσκα). Ἐδῶ ὅμως, εἶναι γραμμένο στὴν ἀδελφή μου, στὴ μνηστή μου, στὴ γοητευτικὴ ντόννα Φραντσέσκα. (Μὲ δυσπιστία). Πῶς ἔπεσε στὰ χέρια σας τὸ χαρτάκι αὐτὸ σινιόρα;

ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ (Γοργά). Ἀρχίστε σᾶς παρακαλῶ, σινιὸρ Ρομουάλντο·

Σᾶς ἀκοῦμε. (Ἀντηχεῖ μιά ὁμορφη καὶ σιγανὴ μουσική, μεστὴ ἀπὸ ἡλιακὸ φῶς, νεανικὴ γοητεία, καὶ ἀγάπη).

ΡΟΜΟΥΑΛΝΤΟ (Τραγουδεῖ). «Ἡ ψυχὴ μου εἶναι μαγεμένο παλάτι καὶ φῶτισα μὲ φῶτα τὸ παλάτι μου. Καὶ φῶτισα μὲ φῶτα τὸ παλάτι μου».

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Θυμᾶται). Αὐτὰ τὰ λόγια τ' ἄκουσα κι ἄλλη φορὰ. Ἐξακολουθεῖστε, σινιόρ.

ΡΟΜΟΥΑΛΝΤΟ (Τραγουδεῖ). «Κι ὁ ἥλιος μπῆκε στὸ μαγεμένο μου παλάτι. Οἱ μαῦροι ἴσκιοι ἔφυγαν τρομαγμένοι, κ' ἡ ἀμέριμνη χαρά, σὰν ἀγαλλίαση φωτεινῆς ψυχῆς φτερώνει τ' ὄνειρο. ὦ, ντόννα Φραντσέσκα! ὦ ντόννα Φραντσέσκα!»

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Ὁ τραγουδιστὴς λέει ψέμματα, σινιόροι, — ἐγὼ δὲν τάγραφα ποτὲ αὐτά.

ΡΟΜΟΥΑΛΝΤΟ Κι ἀπάνω στὰ φτερά τ' ὀνείρου, πρὸς τὰ οὐράνια, ἔφερα ἐγὼ τὸ φλογισμένο μου πνεῦμα. Κι ἀπάνω στὰ φτερά τ' ὀνείρου, πρὸς τὰ οὐράνια ἔφερα ἐγὼ τὸ φλογισμένο μου πνεῦμα».

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Σηκώνεται καὶ κόβει μὲ ὀργιλὴ χειρονομία τὸ τραγοῦδι τοῦ Ρομουάλντου). Στάσου, τραγουδιστή! Μὴ τὸν ἀκοῦτε, σινιόροι, λέει ψέμματα καὶ σᾶς ἀπατάει. Τὰ θυμήθηκα τὰ λόγια..... Λουίντζη ληστή, ἄκουσε μένα. Κι ἂν λαθέψης ἔστω καὶ σὲ μιὰ νύκτα, θὰ σὲ κρεμάσω αὐριο στὸν τοῖχο τοῦ παλατιοῦ μου. Προσοχή, σινιόροι!

(Ἀπ' τὰ παράθυρα ξεχωρίζουν μέσ' τὸ σκοτάδι οἱ ἀπόμακρες βουνοκορφές, λὲς κ' εἶναι ντυμένες μέσα στὸ πορφυρὸ ἀντιφῆγγισμα τῆς δύσης. Κάπου πίσω στὶς πλάτες τῶν μουσικῶν ἀντηχεῖ ἡ ἴδια ἄγρια μουσική, ποὺ ἀκούγοντανε πρὶν στὸ μπάλο, μὰ δὲν τὴν ἀκούει κανεὶς).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Ἔτσι, ἔτσι, Λουίντζη. (Τραγουδεῖ). «Ἐγὼ ὁ τρελλὸς Λορέντζο ἄναψα φῶτα στὸν πύργο. Καὶ θάρθουν ἐδῶ οἱ ἀκάλεστοι. Καὶ θὰ σβύση τὸ φῶς στὸν πύργο καὶ θὰ ντυθῇ μὲ ζόφο ἡ ψυχὴ. Καὶ στ' ἀντίκρουμά σου θὰ νοιώθῃ ἄπειρη χαρά, βασιλιά μου, ἀφέντη μου, κυρίαρχε τοῦ κόσμου-Σατανᾶ».

(Κραυγὲς ἀγανάκτησης καὶ γρίκης. Πολλοὶ γεμάτοι τρόμο ἐγκαταλείπουν τὶς θέσεις τους καὶ συνοστιζονται σιμὰ στὶς κολῶνες).

ΜΙΑ ΦΩΝΗ Προσκαλεῖ τὸν Σατανᾶ.

ΑΛΛΗ ΦΩΝΗ Εἶπε πὼς ὁ κυρίαρχος τοῦ κόσμου—εἶναι ὁ Σατανᾶς. Ἱεροσουλία! Ἱεροσουλία! Ἱεροσουλία!

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ Ἐλα στὰ συγκαλά σου, τρελλέ! Εἶσαι γινὸς σταυροφόρου!

ΜΙΑ ΚΥΡΙΑ (Σ' έναν Κύριο). Κοιτάζετε, σάμπως και πάλι ν' ανέτειλε ὁ ἥλιος.

ΦΩΝΕΣ Ὁ ἥλιος! ὁ ἥλιος! Κοιτάζετε πάλι φάνηκε ὁ ἥλιος.

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ (Χτυπώντας τὸ πόδι). Ἄν και εἶσαι τρελλός, ἂν κ' εἶσαι ὁ κύριός μου, δούκα Λορέντζο, — σοῦ πετάω τὸ γάντι.

(Τὸ συγκρατοῦνε. Τὸ φῶς στὰ παράθυρα δυναμώνει, λὲς και πορφύρωνεται ἀπὸ φλόγα και αἷμα, και τὰ βουνὰ δὲ φαίνονται πιά. Φωνές: Κοιτάζετε! Κοιτάζετε τί παθαίνει ὁ οὐρανός!).

ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ Ὁ δούκας Λορέντζο εἶναι τρελλός, σινιὸρ Κριστόφορο και δὲ μπορεῖ νὰ σᾶς τιμήσῃ σταυρώνοντας μὲ σᾶς τὸ σπαθί του. Μὰ ἐξ ὀνόματος τοῦ γιου τοῦ ποὺ φέρνω μέσα στὰ σπλάγχνα μου, δέχομαι τὴν προκλησί σας, σινιὸρ Κριστόφορο. (Σηκώνει τὸ χειρόκτι).

ΦΩΝΕΣ Ἡ δούκισσα περιμένει γιό! Ἡ ντόννα Φραντσέσκα περιμένει γιό! Φτωχὲ Λορέντζο! Φτωχὲ Λορέντζο!

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Συνέρχεται ἀπ' τὶς βαθιές του σκέψεις). Τί συμβαίνει, σινιόροι; Μοῦ φάνηκε πὼς ἄκουσα ἤχο ξεγυμνωμένου σπαθιοῦ. Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ποὺ τολμᾷ νὰ γυμνώσῃ τὸ ξίφος του μπρὸς τὸ δούκα Λορέντζο; Σᾶς ἔκανα τὴ τιμὴ νὰ σᾶς καλέσω στὴ γιορτὴ μου αὐτῇ, σινιόροι, μὴ προσβάλλετε λοιπὸν τὴ φιλόξενη στέγῃ μου.

ΦΩΝΕΣ Κοιτάζετε κάτι ἔχει πάθει ὁ οὐρανός. Κάτι καίγεται. Κοιτάζετε ὅλος ὁ οὐρανὸς φλογίζεται! Τί συμβαίνει; Κάτι καίγεται!

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Κοιτᾷ στὸ παράθυρο, λέγει μ' εὐπροσηγορίαν). Ἀρχίζει ἡ γιορτὴ μου, σινιόροι. Στὸ ἐξαίσιον συμπόσιόν μας θὰ ἔρθῃ κ' ἓνας ἄλλος μουσαφίρης· προσέξτε τον καλά, κύριοι. Τὰ μάτια του εἶναι φῶς, τ' ἀνοικτόχρωμα μαλιὰ — εἶναι τουλίπες χρυσαφένιου καπνοῦ, ἡ φωνὴ του εἶναι ἡ βοὴ μιᾶς μανιασμένης φλόγας ποὺ κατατρῶει τὶς πέτρες. Ἡ θεῖα μορφή του — εἶναι και φωτιά και φλόγα και ἡλιόλουστο ἀμέριμνο φῶς. Δὲν ξαναεἶδατε ποτέ σας μιὰ τέτοια μάσκα σινιόροι!

(Τὸ φῶς ἀπ' τὰ παράθυρα δυναμώνει· κραυγὲς γεμάτες τρόμο. Κίνησι. Φωνές,

ΦΩΝΕΣ Ὁ Σατανᾶς! Ὁ Σατανᾶς! Προσκαλεῖ τὸ Σατανά. Κοιτάζετε ὁ οὐρανὸς ὅλος εἶναι φλογισμένος! Κοιτάζετε ἡ γῆ ὅλη φλογίζεται! Σωθῆτε, καλεῖ τὸν Σατανά!

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Ὑψώνοντας τὴ φωνή). Ποιὸς εἶν' αὐτὸς ποὺ τολμᾷ ν' ἀναφέρῃ τὸ θρωμερὸ ὄνομα τοῦ Σατανᾶ; Μοῦ φαίνεται πὼς ἄκουσα ἓνα παράξενο τραγούδι: κάποιος τρελλός, ποὺ τοῦ ἀξίζει

κατάρα καὶ θάνατος, ὑμνοῦσε μὲ κατανυκτικὸ ῥίγος τ' ὄνομα τοῦ Σατανᾶ.

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡ Ἦσουν σύ, Λορέντζο. Εἶσαι ὑποτελὴς τοῦ Σατανᾶ.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Ἐγώ; ὦ, ὄχι, σινιόρ, θὰ σᾶς φάνηκε. Αὐτὲς οἱ γοητευτικὲς μάσκες γεννοῦν τόσες ἀστεῖες παρεξηγήσεις, καὶ εἶνε καιρὸς πιά ποῦ μιμήθηκε ἓνας χωραταντζῆς τὴ φωνή μου καὶ τὸ πρόσωπό μου καὶ μᾶς ἀπατάει ὅλους μὲ μιὰ ἄσχημη ψευτιά.

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ Μὰ σὺ ὁ ἴδιος προσκάλεσες τὸν Σατανᾶ!

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Γονατίζοντας λέει ἐπίσημα). Αὐτὸν ποῦ κάλεσα στὴ γιορτή μου καὶ ποῦ εὐδόκησε νὰ ἔλθῃ τώρα—κάτω τὰ καπέλλα σινιόροι,—εἶναι ὁ Θεός, ὁ κυρίαρχος τῆς γῆς καὶ τ' οὐρανοῦ. Στὰ γόνατα, ἱππότες καὶ κυρίες! (σχεδὸν ὅλοι γονατίζουν μὲ κατάνυξη. Μερικοὶ κλαῖνε. Σιγανὰ ἐπιφωνήματα : « Ἅγιος ὁ Θεός, ἅγιος ὁ Θεός ». Μπαίνει τρέχοντας ὁ **ΕΚΚΟ** τσουρουφλισμένος ὅλος καὶ στριφογυρνᾷ σπασμωδικὰ μέσα στὴ σάλα. Οἱ ὑπηρέτες τὸν κυνηγοῦν μὲ κραυγές).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Κοντὰ μου Ἐκκό! Ἐδῶ εἶμαι!

ΜΑΡΙΟ Κρατᾶτε τὸν κακοῦργο! Ἐβαλε φωτιά στὸν πύργο!

ΠΙΕΤΡΟ Σκόρπισε παντοῦ φωτιὲς καὶ τὸ παλάτι καίγεται ἀπ' ὅλες τὲς μεριές. Σωθῆτε, σινιόροι. Τώρα θὰ πιάσῃ φωτιά κ' ἡ σκάλα

ΜΑΝΟΥΤΣΗ Πρέπει νὰ τὸν σκοτώσουμε. Βαρατέ τον, βαρατέ τον!

ΛΟΡΕΝΤΖΟ (Στὰ πόδια τοῦ ὁποίου μαζεύθηκε ὁ τσουρουφλισμένος καὶ σχεδὸν ἀποτυφλωμένος γελωτοποιός). Πίσω! Ποιὸς τολμᾷ νὰ ὀγγίξῃ τὸν ἀπεσταλμένο τοῦ Κυρίου! Πίσω, σινιόροι! (Τραβᾷ τὸ ξίφος του).

ΕΚΚΟ (τρέμοντας). Εἶσαι σύ, Λορέντζο; Τυφλώθηκα, ἡ φωτιά μου—καψε τὰ μάτια, Λορέντζο. Μὴ μὲ διώχῃς, Λορέντζο.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Ἀδερφέ μου! Μαζὶ μὲ μένα ὑποδέχεσαι τὸ μεγάλο μας Κύριο.

(Τὰ παράθυρα σκάζουν. Ἀπὸ ψηλὰ μαζὶ μὲ τὲς τουλίπες τοῦ μαύρου χαλκοῦ φαίνονται καὶ οἱ πύρινες γλώσσες τῆς φωτιάς. Πανικός παντοῦ. Κραυγές. Φωνές : « Σωθῆτε, σωθῆτε »).

ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ Φύγετε, Λορέντζο! Φύγετε!

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Ἡ καρδιά σου παύει πιά νὰ χτυπᾷ. Συγκράτησε τὴ ζωὴ σου τουλάχιστο γιὰ μιὰ στιγμή ἀκόμα. Ἐκεῖνος ἔρχεται.

ΕΚΚΟ (τρέμοντας). Ἀλήθεια; Τὸν βλέπεις.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Τὸν ἀκούω, Ἐκκό.

ΕΚΚΟ Ἐγὼ πεθαίνω, Λορέντζο, μὰ σὺ πὲς Του πὼς εἶμαι ὁ . . . μικρός σου ἀδελφός.

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Σοῦ τὸ ὑπόσχομαι.

ΕΚΚΟ (Πολύ σιγά). Ξέρεις, μὲ πρόδοσαν τὰ κουδουνάκια μου. Εἶχα
ξεχάσει ὅλως διόλου νὰ τὰ κόψω. Πεθαίνω, Λορέντζο.

ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ Φύγετε, Λορέντζο !

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ Μὰ δὲν ἐλέπετε λοιπόν, σινιόρα, πὼς τρελλάθηκε !

Ἐπιτρέψατέ με νὰ τὸν σηκώσω στὰ χέρια, ὅπως τῶκαμνα σὰν
ἦταν μικρὸ παιδί καὶ νὰ τὸν βγάλω ἀπὸ δῶ μέσα. (Προχωρεῖ
πρὸς τὸν ΛΟΡΕΝΤΖΟ ἀλλὰ συναντᾷ τὴν αἰχμὴ τοῦ ξίφους τοῦ καὶ
ὑποχωρεῖ).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Πίσω, σινιόρ !

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ Ἔ, στάσου τότε. (Τραβᾷ τὸ ξίφος του).

ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ Φύγετε ἀπὸ δῶ, σινιόρ Κριστόφορο. Μὴ τολμήσετε
νὰ ᾽γγίξτε ἑκείνον ποὺ τώρα ἀνήκει μόνον στὸν Θεό

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ Ἄς εἶναι, μὰ δὲν φεύγω ἂν δὲν ἔλθετε μαζί μου, μα-
ντόννα.

ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ Σᾶς ἀφήνω, Λορέντζο. Γιὰ τὸ παιδί σας ποὺ φέρνω
μέσα στὰ σπλάχνα μου, σᾶς ἀφήνω, Λορέντζο, κι ἀρνοῦμαι
τὴν εὐτυχία τοῦ νὰ πεθάνω μαζί σας. Μὰ θὰ ἐξιστορήσω μιὰ
μέρα στὸν γιό σας τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο, σᾶς κάλεσε ὁ
Ἵψιστος, κ' ἑκείνος θὰ εὐλογήσῃ τ' ὄνομά σας.

(Ἡ φωτιὰ μπαίνει ἀπὸ παντοῦ).

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ Γρήγορα, σινιόρα, κάντε γρήγορα !

ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ Χαῖρε Λορέντζο μου, χαῖρε ἀγαπημένε μου. Χαῖρε !

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Χαίρετε σινιόρα. Λυποῦμαι ποὺ φορᾶτε μάσκα : γιατί ἡ
φωνή σας καὶ τὰ λόγια σας μοῦ θυμίζουνε τὴν ντόννα Φραν-
τσέσκα. Σᾶς παρακαλῶ, σινιόροι νὰ τῆς μεταδώσετε τὸν τελευ-
ταῖο μου χαιρετισμό.

ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑ Χαῖρε !

ΚΡΙΣΤΟΦΟΡΟ Ἄς φύγωμε ! Ἄς φύγωμε ! (Ἀρπάζει τὸ μπράτσο τῆς
ΝΤΟΝΝΑΣ ΦΡΑΝΤΣΕΣΚΑΣ καὶ τὴν τραβάει, περνώντας ἀνάμεσα στίς
τουλίπες τοῦ καπνοῦ).

(Μένει μόνος, ὁ Λορέντζο μὲ τὸ **ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟ** πεσμένο στὰ πόδια
του. Ἡ φωτιὰ τὰ κατακλύζει ὅλα. Στὰ σπασμένα παράθυρα, στίς
γκρεμισμένες πόρτες, ἀνάμεσα στὰ μαῦρα κύματα τοῦ καπνοῦ ἐμφανί-
ζονται οἱ **ΜΑΥΡΕΣ ΜΑΣΚΕΣ**. Φαίνονται οἱ ἀπεγνωσμένες τους προ-
σπάθειες νὰ μποῦν μέσα, ἡ σιωπηλὴ κ' ὑπόκοφη πάλῃ τους μὲ τὴ
φωτιὰ, ποὺ τοὺς ἀποτινάζει ἐλαφριά κ' ἐλεύθερα μακρυνά. Καὶ ὅλο-
ένα εἰσορροῦν στριφογυρνώντας ἀναπνεύοντες πρὸς τὰ πίσω).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ Σήκω Ἐκκό. Ἔρχεται ὁ Κύριος.

(Ἀγγίζει τὸν Ἐκκό· μὰ νεκρὸς ἑκείνος πέφτει χάμω. Οἱ φλόγες τοὺς

ζώνουν από παντού. Οί ΜΑΥΡΕΣ ΜΑΣΚΕΣ ἔχουν γίνει ἄφαντες. Θόρυβος καὶ βουητὸ τῆς φωτιᾶς ποὺ θριαμβεύει).

ΛΟΡΕΝΤΖΟ ('Επίσημα). Σᾶς χαιρετίζω, Σινιόρ. Ὁ πατέρας μου ὅταν πλάγιαζα ἀκόμη στὴν κούνια μου, μὲ τ' ἄγγιγμα τοῦ σπαθιοῦ του μ' ἔχρισε σὲ ἱππότη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος—ἀγγίστε με λοιπὸν καὶ Σεῖς, Σινιόρ, ἂν εἶμαι ἀντάξιός τοῦ ἀγγίγματός Σας. (Γονατίζει). Ἀλλὰ Σᾶς βεβαιώνω Σινιόρ, καὶ αὐτὸ εἶναι γνωστὸ σ' ὅλους ὅσοι ζοῦνε στὸν κόσμος: πὼς ὁ Λορέντζο, ὁ δοῦκας Σπαντάρο, δὲν ἔχει ὀχιὲς στὴν καρδιά!

(Τὸν περιβάλλουν οἱ φλόγες. Ὅλα γκρεμίζονται).

ΑΥΛΑΙΑ

Α. Ι. ΣΑΡΑΝΤΙΔΗ